

**Vesel božič
in srečno novo leto!**

Iz vsebine

4 Če želimo potovati daleč, bomo šli skupaj!

Dobro opravljeno delo

Negujmo svoje vrline

5-12 Optimistično v novo leto

13 Obetamo si predvsem povečanje dodane vrednosti

14 Inventura dogodkov in uspešnosti na področju okolja

15 Tudi proizvodnja drogov se posodablja

16-18 »Mojih 40 let«

18 Mlajšim približati tehnične poklice

19 Treba je biti kar malo umetnik

20-21 61. tovarniški praznik

22 Večer, napolnjen z ubranimi glasovi

23 Krvna skupina B

24 Hrana za praznike

25 Prazniki

26 Dragi dedek Mrz!

27 Križanka

Naslovnica: Aluminijasta novoletna jelka v avli upravne zgradbe Taluma

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d. d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, telefon: 02 79 95 108, telefaks: 02 79 95 103, e-pošta: aleksandra.jelusic@talum.si.

Izhaja mesečno v nakladi 2300 izvodov.

Uredniški odbor: Aleksandra Jelušič, glavna urednica, Danica Hrnčič in Lilijana Ditrih, članici, ter Darko Ferlinc in Srdan Mohorič, zunanja člana.

Jezirovni pregled: Darja Gabrovšek Homšak, oblikovanje: Darko Ferlinc, avtor naslovnice: Srdan Mohorič.

Prelom in priprava za tisk: Grafični studio OK, Maribor, tisk: Tiskarna Ekart d. o. o.

Sodelovanje in zaupanje tudi v prihodnje

DANICA HRNČIČ
VODJA SLUŽBE
ZA ODNOSE Z JAVNOSTMI
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Spoštovane bralke in bralci časopisa *Aluminij*, leto je naokoli in čas je za ovrednotenje opravljenega dela. Vsebina decembrske številke, ki smo jo skupaj uredili člani uredništva, je v prvem delu namenjena pregledu dosežkov iz naših delovnih okolij, ki so rezultat skupnega dela, znanja, sodelovanja, vztrajnosti, odgovornosti, zaupanja ... pri doseganju zastavljenih ciljev. Ob koncu leta delamo načrte tudi za prihodnost, zato boste v članku Strateškega razvoja lahko brali o načrtih razvojno-investicijske dejavnosti v letu 2016.

O prazničnem novembru in nagrajencih smo pisali v prejšnji številki, tokrat pa v intervjuju predstavljamo Jožico Kos, jubilatko, ki je že 40 let predana Talumu. V reportaži lahko preberete izjave naših upokojencev, ki so se udeležili tradicionalnega novembrskega srečanja. Tokratna fotoreportaža je namenjena prav našim novembrskim srečanjem.

Po osnovnih šolah že intenzivno potekajo aktivnosti, s katerimi želijo mladim, ki se odločajo za

nadaljnje šolanje, in njihovim staršem pomagati pri odločitvah, povezanih z izbiro poklica. Zakaj je to pomembno tudi za Talum, preberite v prispevku Kadrovske službe.

V drugem delu nam Janez Petrovič predstavlja poklic mizarja oziroma obdelovalca lesa, v prispevku *Zdravo Talum* pa preberite, kako se izogniti pastem pred- in popraznične diete. O letnem koncertu Moškega pevskega zbora se je v svojem prispevku razpisal njegov predsednik Edvard Hojski.

V decembru nas obiščejo trije dobri možje, eden nas je že, druga dva pa nas bosta ob koncu leta. Upam, da ste jim že pisali. Naš kolumnist piše dedku Mrazu, komu boste vi, je pa vaša izbira. Tudi v zadnji letošnji številki ne manjkata prispevek *Aktiva krvodajalcev* in *križanka* – tokrat novoletna –, za katero je poskrbel Janko Šegula.

Ob koncu se želim zahvaliti vsem, ki s svojimi prispevki vse leto – v stalnih rubrikah ali z občasnimi

zapisi – bogatite vsebino časopisa. Zahvala tudi našim zunanjim sodelavcem, lektorici, oblikovalcem, fotografu, tiskarju.

In kakšne so želje uredniškega odbora časopisa *Aluminij* za prihajajoče leto? Tudi v prihodnje si želimo sodelovanja in zaupanja, ker vemo, da lahko le skupaj gremo naprej, in kot je zapisal predsednik uprave, »izzivov polno bo«. To priložnost izkoriščam za to, da se zahvalim vsem, ki nam pomagata pri aktivnostih Službe za odnose z javnostmi. Brez vašega sodelovanja in prispevka ne bi bilo dogodkov, ogledov, novic, informacij ... Hvala vsem.

Naj vam ob koncu leta v imenu celotnega uredništva želim vesele prihajajoče praznike in srečno novo leto 2016! ■

»Tudi v prihodnje si želimo sodelovanja in zaupanja, ker vemo, da lahko le skupaj gremo naprej, in kot je zapisal predsednik uprave, `izzivov polno bo`.«

Če želimo potovati daleč, bomo šli skupaj!

Marko Drobnič, predsednik Uprave Taluma

MARKO DROBNIČ
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Drage sodelavke, spoštovani sodelavci!

Koledarsko leto se počasi izteka. V predprazničnih dneh je čas za premišljene analize letos ustvarjenih rezultatov in ob praznikih še čas, ki ga v miru posvetimo najbližjim. Ob obilici aktivnosti čez leto si v tem času želimo predvsem počitka in miru, ki pa je žal (ali na srečo) kratkotrajen.

Podobno kot je pri vsakem izmed nas v zasebnem življenju, je tudi v poslovnem svetu. Lahko bi v miru sedeli v senci drevesa, ki ga je pred leti nekdo posadil. Če bi tam zgolj samo sedeli, se hitro porodi vprašanje, kam bi se usedli tisti, ki prihajajo za nami. Zato je treba stopiti iz varnega zavetja krošnje in iti naprej po poti nad-

gradnje in sprememb, posaditi nova drevesa in ustvarjati prostor tudi za generacije, ki prihajajo za nami.

Poti za ustvarjanje novega so lahko različne. Če bi hoteli potovati hitro, bi morali iti sami. Če pa želimo potovati daleč, bomo šli skupaj! Za nas, dragi talumovci, je način jasen!

Ob koncu letošnjega leta vam ob vseh turbulencah, ki se dogajajo okrog nas, želim predvsem dosti miru, zdravja in osebnega zadovoljstva. Božične in novoletne dni preživite v krogu tistih, ki vam pomenijo največ, ter si naberite moči in energijo za nove zmage v letu, ki je pred nami. Za konec ne bom zapisal nič novega – izzivov polno bo! ▣

Dobro opravljeno delo

Dr. Zlatko Čuš, član Uprave Taluma za razvojno-tehnično področje

DR. ZLATKO ČUŠ
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Spoštovane sodelavke in sodelavci skupine Talum, bliža se čas, ko se lahko samo še ozremo nazaj in pogledamo dosežke iztekajočega se leta. Svoje delo smo v Talumu dobro opravili, za kar se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem.

Verjamem, da že nabiramo energijo za nove izzive v prihajajočem

letu. Kot je videti, bo kar zahtevno, vendar kot se za talumovce spodobi, bo to za nas samo še večji izziv.

Sodelavkam in sodelavcem skupine Talum in njihovim družinskim članom, prijateljem in drugim želim vesele božične praznike in srečno, zdravo novo leto 2016. ▣

Negujmo svoje vrline

Daniel Lačen, član Uprave Taluma za ekonomsko področje

DANIEL LAČEN
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Pred dnevi sem prebral misel Helen Keller, ki je primerna za pogled na prednovoletni čas: »Življenje je izzivalna pustolovščina. Če se znamo soočiti s spremembami in se svobodnega duha spopadamo z usodo, smo nepremagljivi.«

Nepremagljivi so tisti, ki so pogumni, drzni in vedno odgovorni do sebe, svojih bližnjih, znanih in manj znanih. Takšne vas kot sodelavce poznam z vsemi naštetimi in mnogimi drugimi vrline. Negujte jih še dalje, bodite

zdravi, vedno prisluhnite sebi in svojim najdražjim. Vzemite si čas tudi za sanje in veselje.

Zahvaljujem se vam za sodelovanje v letu 2015, ki je bilo leto preizkusov in izzivov. Zavedamo se, da zmoremo še več kot zgolj preživeti in da ima srebrna kovina v Kidričevem prihodnost in perspektivo.

Dovolite mi, da vsem vam in vašim najdražjim zaželim srečno in uspešno ter zdravja polno novo leto 2016. ▣

Optimistično v novo leto

PRIPRAVILA: SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI
FOTO: SRDAN MOHORIC

Janez Kiseljak

Svet zaposlenih Skupine Talum

Medsebojno sodelovanje

Ključ za premagovanje gospodarskih težav v skupini Talum, ki nas pestijo predvsem zaradi globalnih razmer, je v medsebojnem sodelovanju uprave, vodstev odvisnih družb in služb ter organov soupravljanja, to je sveta zaposlenih in sveta delavcev.

Kot sem poudaril ob koncu prejšnjega mandata sveta zaposlenih, smo s svojim delom, pobudami, vprašanji pomagali ustvarjati klimo med zaposlenimi, ki je ob potrebni informiranosti pomembno vplivala na to, da smo premagovali težave in da so se zaposleni zavedali situacije, v kateri smo bili. Verjamem, da bomo tako nadaljevali tudi v obdobju, ki je pred nami, in si prizadevali, tudi vsak v svojem okolju, dodati svoj prispevek k uspehu poslovanja. V sistemu, ki ga imamo, in vlogi delavca pri soupravljanju lahko pomembno vplivamo na stabilnost in uspešnost poslovanja skupine. To poleg poslovodskih rezultatov pomeni prizadevanje za zadovoljstvo delavcev, njihovo ustvarjalnost, napredovanje, nagrajevanje, pripadnost ...

Od stopnje zavedanja predstavnikov zaposlenih, načina našega delovanja in pripravljenosti na organizacijske spremembe je odvisen tudi razvoj skupine, medsebojnih odnosov, počutja na delovnem mestu, varnosti pri delu, izkoriščenost delovnega časa. Rezultati se bodo pokazali, če bomo predstavniki sveta zaposlenih dajali pobude in predloge, se medsebojno obveščali, posvetovali in dajali svoja mnenja k pomembnim odločitvam v smislu sodelovanja delavcev pri upravljanju. Kot *zaupniki za varnost in zdravje pri delu* imamo pomembno vlogo, da predlagamo izboljšave in spremembe na področju varnosti in zdravja pri delu.

Še kako pomembno postaja naše vodilo, da *skupaj zmoremo skoraj vse*, saj bomo le s takim načinom dela in sodelovanja res kos vsemu za *lahkoto prihodnosti*.

Sodelavkam in sodelavcem v skupini Talum želim vesel božič in srečno novo leto 2016 ter veliko uspehov in zadovoljstva na delovnem mestu.

Peter Marinič

Svet delavcev, Talum d. d.

Dajanje pobud in predlogov

Čeprav je obdobje tega mandata še prekratko za celovito oceno delovanja sveta delavcev,

pa želim izpostaviti korektnost sodelovanja z upravo in strokovnimi službami. V svetu delavcev si bomo prizadevali za našo vključenost v organizacijo in poslovanje družbe, saj želimo aktivno sodelovati pri pobudah in predlogih.

Bliža se najlepši čas v letu. Čas, ko se spominjamo preteklosti in pričakujemo prihodnost. Čas, ko se želja po sreči, zdravju in uspehu seli iz srca v srce. Naj se vsem zaposlenim in njihovim najbližjim uresničijo sanje, udejanjijo želje in izpolnijo pričakovanja.

Darja Havlas Kozoderc

Pravna služba

Leto, polno delovnih dosežkov

Izteka se leto sprememb, s tem in zaradi tega pa tudi leto, bogato z novimi znanji in izkušnjami, ki smo si jih pridobili pri udejanjanju teh sprememb v našem delovnem okolju ter delovanju Taluma in njegovih družb.

Ob vpetosti in sodelovanju v večini projektov in aktivnosti drugih strokovnih služb, poslovnih enot in preostalih družb skupine Talum smo v Pravni službi v tem letu počeli marsikaj, med drugim tudi:

- pomagali sindikatu pri reorganizaciji in uskladitvi sindikalne organiziranosti z organizacijskimi spremembami po 1. maju, ko smo v Talumu ponovno začeli izvajati proizvodne dejavnosti in ko smo ponovno zaposlili delavce proizvodnih družb;
- izpeljali postopke za prenehanje delovanja proizvodnih družb Talum Aluminij, d. o. o., Talum Livarna, d. o. o., Talum Rondelice, d. o. o., in Talum Ulitki, d. o. o., tako da so bile v začetku oktobra izbrisane iz sodnega registra;
- v začetku leta izvedli volitve novih članov zaradi izteka mandata članov sveta delavcev;
- konec polletja ponovno volili člane sveta delavcev zaradi uskladitve z organizacijskimi spremembami, veljavnimi od 1. maja dalje; izvolili smo 13 članov iz vseh delovnih okolij današnje organiziranosti (poslovne enote, službe) in vzporedno z novim oblikovanjem sveta delavcev prilagodili še sestavo sveta zaposlenih in izvolili nove člane; svet zaposlenih je »naša« oblika skupnega informativno-posvetovalnega organa vseh zaposlenih v družbah skupine Talum;
- vsem na novo izvoljenim in organiziranim oblikam delavskih predstavništev smo zagotovili formalne akte za njihovo delo in delovanje, svetu delavcev in svetu zaposlenih pa ves čas zagotavljamo vso potrebno strokovno in administrativno podporo.

Janez Kiseljak

Peter Marinič

Ob tem smo tako kot vsa leta skrbeli tudi za optimalno zavarovanje Talumovega premoženja s sklepanjem raznih vrst zavarovanja in seveda z uveljavljanjem odškodnin v primeru škodnih dogodkov, ki so žal stalnica našega dela glede na naravo naše dejavnosti. Tudi marsikatera pogodba, tako poslovne kot tiste o zaposlitvi, ki jih sklepamo zaposleni, je bila tudi v tem letu zapisana ali vsaj pregledana v Pravni službi. Pa še marsikaj je bilo.

Ja, resnično se izteka leto, polno delovnih dosežkov, ti pa so odlična popotnica in spodbuda za nadaljevanje delovnih usmeritev tudi v prihodnjem letu. Ker so delovni dosežki rezultat in posledica vzajemnosti vseh naših prizadevanj, to je vsakega posameznika med nami in nas vseh skupaj, naj tudi v prihodnjem letu za zaposlene v družbah skupine Talum velja, da skupaj zmoremo skoraj vse.

Mag. Dragan Mikša PE Aluminij

V svetovnem vrhu

Prejeli smo srebrno priznanje Štajerske gospodarske zbornice za inovacijo z naslovom Nova oblika anode v elektroliznem procesu pri pridobivanju aluminija po tehnologiji AP18 ter izvedli kalcinacijo 5000 ton anod in 36 komor katod za zunanje tržišče. Ponosni smo tudi na pohvalo strokovnjaka za področje elektroliznega aluminija Vinka Potočnika, ki je ob pregledu naših rezultatov dejal: »Mislim, da je vaša elektroliza najboljša na svetu.«

Poiščite svojo srečo v toplih ljudeh in v stisnjenih dlaneh. Vse dobro v prihajajočem letu.

Mag. Avgust Šibila Strateški razvoj

Posodobitev projektne in investicijske dejavnosti

V Strateškem razvoju smo uspešno koordinirali aktivnosti pri snovanju ključnih usmeritev in strategije podjetja Talum, d. d. in povezanih podjetij za novo srednjeročno obdobje do leta 2018. Vzporedno z uvajanjem nove informacijske podpore poteka tudi izvedba posodobitve obvladovanja projektne in investicijske dejavnosti. V okviru spodbujanja inovativnosti vseh zaposlenih smo izvedli akcijo Upam si in 4. Dan inovativnosti. Pripravili in zagnali smo projekt Ulital, s katerim uvajamo visokotlačno litje v proizvodni in prodajni program PE Ulitki. Sodelovali smo pri razvoju novih rešitev na področju aluminijevih zlitin in razvijali nove prototipne izdelke na osnovi tehnologije *roll bond*. Uspešno smo zaključili sofinancirane projekte KROP, URE GEN-I in raziskovalne vavčerje za področje urbane opreme. Izdelali smo nabor ključnih raziskovalnih izzivov na področju proizvodnje in predelave aluminija ter zasnovali koncept siste-

Mag. Dragan Mikša

Mag. Avgust Šibila

Dr. Marko Homšak

Darko Varžič

matičnega razvojno-raziskovalnega dela v sodelovanju z domačimi in tujimi znanstvenoraziskovalnimi ustanovami.

Dr. Marko Homšak Talum Inštitut

Storitve tudi izven Skupine Talum

Približuje se konec poslovnega leta in prve petletke obstoja podjetja. Na sklepe, ugotovitve, analize bo treba še nekoliko počakati, pa vendar lahko naredimo prvo oceno naše uspešnosti.

Do konca leta 2015 bo realizirani obseg storitev prevzemne kontrole, laboratorijskih določitev, spektroskopije, mehanskih preiskav takšen, da bodo izpolnjeni in tudi preseženi zastavljeni plani. Dejavnost podjetja je v večini prilagojena potrebam skupine Talum, nikakor pa ni zanemarljiv delež tistih storitev, ki smo jih opravili za obstoječe in predvsem nove kupce zunaj skupine Talum. Prihodki na zunanjem trgu sicer ne bodo v skladu s planiranimi, vendar iz leta v leto izkazujemo stalno rast. Ponosni smo lahko na osvojene postopke pri preiskavah hidravličnih olj, testiranje aluminija v stiku s hrano, izvedeni program monitoringa podzemnih vod, ocene lastnosti odpadkov po novi zakonodaji, nove akreditirane postopke, osvojene meritve dioksinov in furanov pri emisijah v zrak, pridobljeno pooblastilo za izvajanje fizikalnih meritev delovnega okolja, širitev pogodbenega sodelovanja z različnimi ustanovami in laboratoriji in še bi lahko naštevali.

Če pri tem upoštevamo še zelo otežene razmere na slovenskem trgu, predvsem industrije, ki so ji naše storitve namenjene, potem smo lahko z doseženim zadovoljni.

Pri delu preizkušamo nove načine in pristope z veliko mero energije, s timskim delom, z ustvarjanjem razmer, ki nam bodo omogočale ustrezen odziv in izjave in prepoznavanje priložnosti – torej želimo biti ne samo odprti in pripravljeni na sodelovanje, pač pa tudi ustvarjalni in podjetni. Verjamem, da nam bo uspelo, saj skupaj zmoremo skoraj vse.

Naj ob koncu leta vsem sodelavcem za vloženo energijo in prispevek k skupnemu doseganju ciljev izrečem iskrena hvala ter zaželim mirne božične praznike, v novem letu pa zdravja in novih uspehov.

Darko Varžič Talum Bijeljina

Leto hitrih sprememb na trgih

Leto, ki se izteka, je bilo spet leto hitrih sprememb na trgih. Prvo polletje je bilo v korist družbi Talum, drugo manj. Zahteve po količini in kakovosti sekundarnih materialov je narekoval prodajni trg, ki pa ni bil, kot je

to že običajno, vedno usklajen s stanjem na trgu sekundarnih materialov. Zaradi neugodnih tržnih razmer na srbskem trgu sekundarnih kovin smo bili primorani ukiniti proizvodni del podjetja Talum Šabac in preiti na zgolj komercialni način poslovanja. V Bosni in Hercegovini takih težav nimamo, zato podjetje nemoteno posluje naprej. Kljub nihanju borznih cen in temu primernemu razpoloženju dobaviteljev nam je vedno uspelo zadostiti potrebe Livarne. Majhna ekipa sodelavcev je dobro opravila svoje delo pri prejemu in kontroli materiala, in to tako v Kidričevem kot v Bijeljini.

Za leto 2016 želim vsem sodelavcem, da bi bilo čim manj turbulentno in stresno tako doma kot v službi.

Rajko Habjanič
Talum Izparilniki

Odkrito sodelovanje

Podjetje je to leto dobilo novo vodstvo. Zagnali smo redno proizvodnjo uparjalnikov za whirlpool, program NEO, in s tem zadržali letno proizvodnjo hladilniškega programa na količini blizu 500 ton, hkrati pa smo povečali število prodanih kosov za več kot 20 odstotkov glede na lansko leto. Uspešno je bila izvedena sanacija napihovalne preše HPO4 in opravljena nujna vzdrževalna dela na robotih. Za program uparjalnikov in absorberjev smo začeli razvijati lastne izdelke, s tem pa si skupaj z osvajanjem novih kompetenc in spretnosti obetamo nadaljnje poslovne uspehe. Za programa Storal smo v prostorih Prometa uredili nove prostore in začeli sestavljati program Extreme Outdoor, v kleparski delavnici pa pripravili elementov za CMD iz podjetja Kreal. Storal se je prvič predstavil na Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni, kar je bilo prvič na sejmu sploh, prav tako smo izvedli nekaj uspešnih manjših predstavitev lesnih proizvodov. Opravili smo tudi veliko sanacijskih del na zgradbah in drugi opremi podjetja Talum, d. d., ter montirali opremo za CMD na terenu.

Ožjim sodelavcem in tudi drugim zaposlenim v družbi Talum Izparilniki, d. o. o., se posebej zahvaljujem za odkrito sodelovanje. Kljub težkim in nestanovitnim razmeram ter začetnemu nezaupanju so svoje delo opravljali strokovno in se nadpovprečno trudili, kar je pripomoglo k skupnemu dobremu rezultatu. Zahvala za dobro sodelovanje gre tudi prejšnjemu vodstvu v tem podjetju.

V novem letu 2016 želim vsem veliko sreče, zdravja, uspehov in zadovoljstva. Vsem v skupini Talum želim veliko poslovnih uspehov, vodstvu veliko modrih odločitev, odgovornim sprejemanje izzivov, dobrega sodelovanja v skupini in veliko medsebojnega spoštovanja. S tem in trdim delom pride tudi razlog za veselje.

Rajko Habjanič

Tomaž Godicelj

Danijel Vrbnjak

Tomaž Godicelj
PE Rondelice

Presežki v dinamičnem letu

Za nami je še eno dinamično leto, v katerem beležimo nekaj presežkov. Letošnji proizvodnja in prodaja rondelic bosta prvič presegle 30.000 ton. Za formalnim planom proizvodnje in prodaje bomo zaostali za nekaj odstotkov. Še pred nekaj meseci je bilo sicer videti, da se bomo ciljni vrednosti prodaje zelo približali, žal pa se je trg v zadnjem četrtletju umiril, še vedno pa beležimo pozitiven indeks rasti prodaje glede na predhodno leto. V primerjavi z letom 2014 bomo v letu 2015 proizvedli in prodali za 4 odstotke več rondelic.

Med pomembnejše dosežke leta 2015 bi uvrstil rekordno mesečno proizvodnjo rondelic v marcu (3.000 ton), začetek redne proizvodnje rondelic iz zlitine Talum 1 v maju, generalni remont obzidave dvokomorne talilne peči R1 v poletnih mesecih in zaključek projekta Novi livni stroj za linijo OT1 v septembru. Septembra smo začeli tudi z izvedbo projekta Pakirna linija 2. Zagon nove opreme je predviden aprila prihodnje leto. Z novo pakirno linijo se bodo skupne kapacitete za proizvodnjo dodatno povečale, hkrati pa bomo lahko kupcem ponudili različne načine površinske obdelave rondelic.

Prepričan sem, da bo leto 2016, kljub trenutno nižjim indeksom rasti porabe rondelic v Evropi, leto novih priložnosti. Za nas v skupini Talum bo to prvo leto izvajanja nove strategije razvoja za obdobje 2016–2018 in verjamem, da bomo ambiciozno zastavljene cilje za leto 2016 uresničili.

Ob tej priliki se želim zahvaliti vsem sodelavcem v PE Rondelice in preostalim sodelavcem v Talumu, ki so s svojim prizadevnim delom prispevali k realizaciji ciljev naše enote. Svojim sodelavcem in vsem zaposlenim v skupini Talum želim veliko sreče, zdravja in pozitivne energije v letu 2016.

Danijel Vrbnjak
Vrtnarstvo Revital

Podjetje, željno uspeha

Leto 2015 je bilo za podjetje Vrtnarstvo Revital leto velikih izzivov. Spremljali so nas težki in naporni dnevi, pa tudi lepi in polni smeha so bili med njimi. Delovali smo kot podjetje, željno uspeha, ki se je sposobno uspešno spopadati z velikimi izzivi. Zavedanje, kako pomembno je, da se kot celotna ekipa z največjo mero zaupanja in spoštovanja lotimo reševanja problema, nas bo vedno spremljalo. Posebej je treba poudariti pomembnost vsakega posameznika pri povečanju letnega prihodka – v primerjavi z lanskim letom za 40 odstotkov. Pohvalimo se lahko, da smo poleg tega, da dobavljamo svoje proizvode v večino trgovskih verig v Sloveniji, povečali tudi prodajo na Hrvaškem.

Ne smemo pozabiti na investicije, kot je prenova zunanjih namakalnih sistemov, ki je prispevala h kakovostnejši vzgoji lončnih krizan-tem.

Ob koncu leta iskrena hvala vsem sodelavcem podjetja Vrtnarstva Revital in vsem, ki so kakor koli sodelovali pri delu podjetja.

Vsem zaposlenim skupine Talum želim v letu 2016 predvsem zdravja. Prepričan sem, da če bomo delovali kot velika družina, nam nič ne more prekrižati poti. Na naš skupni uspeh!

Milica Pišek

Informatika

Premakniti stvari naprej

Konec leta je običajno čas, ko se vsaj za trenutek ustavimo in pregledamo dosežene rezultate, vendar hkrati že snujemo načrte za naprej.

Realizacije projekta Prenova informacijskega sistema smo se lotili odgovorno in z zavedanjem, da je treba ne glede na vse nekatere stvari premakniti naprej, druge pa – posledično – pustiti za seboj, pa če smo nanje še tako navajeni. Razvoj je namreč edino gibalno napredka.

Pri implementaciji takšnega projekta si velikokrat postavimo vprašanje, kdaj je prava prav konec, vendar je odgovor na to težko dati. Pokriti so vsi ključni procesi v podjetju, kjer se odpirajo nove možnosti za ustrezno optimizacijo. S pravilno delitvijo vlog in odgovornosti je možna zelo hitra realizacija. Prav tako so postavljeni temelji za smer, kamor danes drvi svet, to je za e-poslovanje, ki lahko podjetju prinese ključne konkurenčne prednosti in ustrezno dodano vrednost. Z novim projektom, ki že poteka, pa že stopamo na to pot.

Iskrena hvala sodelavcem za požrtvovalen in odgovoren pristop, saj smo se resnično zavedali vseh pasti, ki jih takšna prenova sistema lahko prinese. Skupaj z vami, uporabniki informacijskega sistema, pa moramo stremeti k nenehnemu napredku in odpravi morebitnih pomanjkljivosti.

Naj bo prihodnje leto polno novih izzivov in pozitivnih dejanj. Srečno 2016!

Marjan Krošl

PE Livarna

Nadaljujemo smer tudi v letu 2016

Leto je spet naokoli. Dosežke tega leta smo podrobno navajali pretekli mesec ob praznovanju. V Livarni smo povečevali raznolikost prodajnega programa in zmanjševali stroške z zapolnitvijo proizvodnih zmogljivosti ob optimizaciji cene in kakovosti vhodnih surovin. To je smer tudi za leto 2016.

Vsem sodelavcem v poslovni enoti in skupini se zahvaljujem za vložen vsakodnevni trud, hkrati pa vam želim veliko dobrega in sreče v letu 2016.

Milica Pišek

Marjan Krošl

Zvone Banko

Darja Vodušek Vtič

Zvone Banko

Strateška komerciala

Spoprijeti se z novimi izzivi

Izteka se leto, ki si ga bomo lahko zapomnili po velikih spremembah. Na področju poslovanja smo bili v začetku leta zaradi konstantne rasti premij in zadovoljive ravni borzne cene aluminija priča evforiji. Žal so sladka zadovoljstva največkrat kratkega veka in spet se soočamo z vprašanjem, kako v zaostrenih razmerah poslovanja Talum ohraniti pri življenju – pa saj to znamo!

Za zdaj že skoraj preteklo leto že pripravljamo bilance, grafe in najrazličnejša poročila, a zgolj suhoparne številke ne morejo prikazati vloženega truda številnih posameznikov.

Vsak izmed nas je vesel pohvale za dobro opravljeno delo, velikokrat pa je sami ne znamo izreči. Mogoče smo preveč pristranski, mogoče smo preveč kritični, mogoče egoistični ...

Brez podcenjevanja prispevka preostalih talumovcev v letu 2015 na prvem mestu izpostavljam napore sodelavcev iz Informatike. Želim jim, da jim naša občasna nestrpnost v prihodnjem letu ne bi jemala preveč energije.

Kot že tolikokrat doslej nas tudi v prihodnjem letu čakajo novi izzivi in ne preostane nam drugega, kot da se skupaj spoprimeemo z njimi. Srečno!

Darja Vodušek Vtič

Kadrovska služba

Dobro sodelovanje vseh služb

Za Kadrovske službe je bilo leto 2015 v znamenju zelo intenzivnih aktivnosti na področju organizacijskih sprememb in zaposlovanja.

V marcu so se zaključile aktivnosti za prvo večjo organizacijsko spremembo družbe Revital, ki se je »razbila« na Vrtnarstvo Revital in danes že Ekotal. Leto 2015 si bomo zagotovo najbolj zapomnili tudi po prvi fazi reorganizacije, ki je bila izvedena 1. maja, in istočasno po prenovi informacijskega sistema. V tem času intenzivno potekajo aktivnosti za drugo fazo reorganizacije, ki je po obsegu sicer manjša, zato pa nič manj zahtevna. Za na videz »mirnimi prehodi« se skriva veliko energije in sodelavci spet znova dokazujemo, da tudi v praksi živimo po naših vrednotah. Aktivno smo sodelovali tudi pri vzpostavljanju kadrovskega informacijskega sistema družbe Silkem, za katero sicer opravljamo kadrovske storitve. Leto 2015 je bilo tudi na področju zaposlovanja izjemno intenzivno. Če ob tem upoštevamo, da iščemo nove sodelavce z deficitarnimi znanji, se za vsako zaposlitvijo skriva vsaj pet pogovorov in nekaj predstavitev na sejnih, fakultetah in šolah. V letošnjem letu se nam je pridružilo že 128 novih sodelavcev. Glede na hiter tempo in povečan obseg del so inovativnost, odprtost in timsko

delo nujni pri vsaki aktivnosti. Pri tem je treba izpostaviti dobro sodelovanje vseh služb, saj smo med seboj tesno povezani in samo skupaj zmoremo vse.

Verjamemo, da bo leto, ki prihaja, prineslo polno pozitivnih izzivov in spodbud in da bo pot, po kateri hodimo do zastavljenih ciljev, čim manj strma.

Vsem sodelavcem in njihovim bližnjim želimo v letu, ki prihaja, veliko sreče in zdravja.

Vlado Pignar
Vital

Obnova kuhinje v letu 2015 – ključ do še boljših storitev

Ob pogledu v leto, ki se poslavlja, smo s sodelavkami in sodelavci družbe Vital, d. o. o, najbolj zadovoljni, da nam je le uspelo renovirati kuhinjo, ki omogoča bolj optimalno organizacijo delovnih procesov, višji higienski standard in kakovostnejše storitve.

Vsi delovni procesi so med seboj soodvisni in povezani. Velikokrat se je zalomilo že na zoga nepomembnem delovnem mestu, kot je na primer pomivanje posode, vendar mi zaposleni vemo, koliko servirne posode in pribora je dnevno v rokah pridnih pomivalok. Vem, da so one najbolj zadovoljne, saj smo jim popolnoma posodobili pomivalno linijo z novim tračnim pomivalnim strojem, ki zadovoljuje naše kapacitete in zaposlenim riše nasmeh na obraz.

Stroji in naprave v sodobni kuhinji so tehnološko vedno naprednejši in omogočajo boljši izkoristek živil in časa ter racionalizirajo delovni proces. Ne smemo zanemariti idealnosti toplotne obdelave živil s temi napravami, ki nam omogočajo, da vplivamo na večjo hranilno vrednost gotovih jedi. Tako smo zamenjali napo – napravo za prezračevanje in odsešavanje kuhinjskih vonjav, prekucnik zamenjali z večjim, zmogljivejšim, konvektomat – parna konvekcijaska peč dela družbo že obstoječima dvema. S slednjo lahko pripravljamo večjo količino jedi, tik preden jih ponudimo, tako da pridejo na krožnik v zelo kratkem času po toplotni obdelavi. Slediti hočemo tem novim tehnološkim zahtevam in to pomeni nenehno in konstantno vlaganje, da ne ostanemo zadaj. Tega si ne želimo in tega si niti ne moremo privoščiti.

Poleg videza prostorov in primerne izbire servirne posode nas danes vedno bolj zanima, katere hranilne snovi v jedi zaužijemo, in to v primerni kombinaciji za čim boljši izkoristek v telesu človeka. Hrana za številne ne pomeni le zanimive, okusne kreacije na krožniku, temveč optimalno oskrbo organizma s hranilnimi snovmi, ki mu omogočajo optimalno delovanje.

Nismo pozabili na inventar (osnovni, drobni) v strežbi, saj naše strežno osebje uporablja najrazličnejše kozarce glede na namen. Vedno

Vlado Pignar

Mirko Veselič

znova in znova se jih nekaj razbije, najbrž za srečo v našem delovnem okolju in v prid vseh. Nenehno dopolnjujemo programe za delovanje blagajn, saj nam dostop do vseh baz podatkov na enem mestu omogoča lažje in racionalnejše planiranje nabave in upravljanje zalog.

Tudi to leto smo izvedli številne odmevne prireditve. V prostorih tovarniške restavracije smo se iskreno trudili, da bi dvignili raven in zadovoljili pričakovanja naših rednih gostov in da prehrana ne bi bila samo obrok v dnevu, ampak vsestransko zadovoljstvo. Restavracija Pan nam omogoča tudi organizacijo drugačnih dogodkov, ki so povezani s prijetnimi dogodki v življenju posameznikov, skupin ..., tak dogodek pa že sam po sebi terja skrbno načrtovanje, pripravo in izvedbo.

Ne glede na vrsto in strukturo gostov smo se trudili, da smo pri svojem delu vedno poskušali dati vse od sebe.

Svojim sodelavcem in sodelavkam se iskreno zahvaljujem za vse opravljeno delo ob odmevnih in manj odmevnih dogodkih, za to, da verjamejo v našo skupno zgodbo in so del nje, da številne sobote, nedelje in praznike preživijo na delovnem mestu in se na njem vedejo, kot da je to danes najpomembnejše in edino prav, da jih zahteve gostov ne iztirijo, ampak jim dajejo novo smer in spodbudo za boljšo izvedbo. Z nekajveč domišljije, več odpuščanja, več hvaležnost ... bomo brez dvoma jutri še boljši. Hvala in srečno!

Mirko Veselič
PE Ulitki

Naši zastavljeni cilji so bili drzni, vendar smo jih uresničili

V letu 2015 smo plan proizvodnje in prodaje krepko presegle, za več kot 24 odstotkov. Prodajo smo s 141 sodelavci z 10,6 milijona evrov v letu 2014 povečali na 16,7 milijona evrov v letu 2015, za kar so zaslužni 204 sodelavci. Na področju trga in pri kupcih smo si v letu 2015 zagotovili pogodbe za trajanje posla za dodatnih 16 odstotkov prometa do leta 2019. Več kot 52 odstotkov vseh ulitkov obdelamo s CNC-stroji, večino teh ulitkov tudi zmontiramo v sklope. Investirali smo v sodobne kontrolne in proizvodne naprave, na katerih dosegamo višje dodane vrednosti izdelkov.

V letu 2015 smo se strokovno usposabljali v obsegu več kot 50 ur na zaposlenega. Naš cilj je še dalje graditi dobre odnose med sodelavci, živeti po vrednotah Taluma in tudi s tem dolgoročno doseči zaupanje pri naših kupcih. Zahvala vsem, ki ste letos soustvarjali ulitke. Vsem sodelavkam in sodelavcem Ulitkov ter sodelavcem v skupini Talum želim prijetne božične praznike, v novem letu 2016 pa naj nam služi zdravje in naj se uresničijo skrite želje.

Mag. Boštjan Korošec
PE Upravljanje z energijo

Zelo ugodno leto

Leto, ki se počasi končuje, je za poslovno enoto Upravljanje z energijo dinamično kot že dolga leta ne, zlasti na treh ključnih področjih:

- pri *organiziranosti*, kjer smo v samostojno enoto ponovno združili vsa delovna področja, ki skrbijo za napajanje porabnikov z energenti in jim nudijo pripadajoče storitve: elektroenergetiko (Stikalnica), strojno energetiko (zaprti hladilni sistemi, zemeljski in utekočinjeni naftni plin, komprimirani zrak, ogrevanje ter tehnološka in pitna voda) ter merila in meritve (umerjanje vseh meril in izvajanje meritev električnih in fizikalnih veličin);
- pri *energetski infrastrukturi*, kjer smo izvedli nekaj obsežnih projektov, kot so: zamenjava centralnih kompresorjev skupaj z vzpostavitvijo sistema izrabe odpadne toplote, vzpostavitev energetskega monitoringa, prva faza celovite rekonstrukcije glavnega vstopnega stikališča TP00 Stikalnica, začetna faza posodobitve naprav za napajanje elektrolize C z električno energijo, izgradnja energetske infrastrukture za livarno visokotlačnih ulitkov Ulital, pridobitev statusa distributerja zaprtega distribucijskega sistema za električno energijo in zemeljski plin, ob tem pa še veliko manjših, a kljub temu izjemno pomembnih projektov;
- pri *cenah energentov*, pri tem mislim zlasti na neto ceno električne energije, ki se na za nas ključni borzi (EEX Leipzig) že vse leto znižuje in dosega ravni izpred 15 let (to posledično znižuje tudi ceno komprimiranega zraka); žal je zaradi istočasnega zviševanja dajatev trend zniževanja na bruto ceni manj izrazit; podobni trendi veljajo tudi pri cenah zemeljskega plina in skladno z njimi tudi za toplotno energijo.

Na osnovi navedenega lahko ugotovimo, da je iztekajoče se leto za področje upravljanja z energijo zelo ugodno. Prihodnje leto z vidika »velikih« energetskih projektov ni tako obetavno, vendar so po drugi strani planirane mnoge aktivnosti za nadaljnje izboljšanje energetske učinkovitosti in racionalnejšo rabo energije. K tem aktivnostim vabim tudi vse preostale zaposlene v skupini Talum.

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem, ki so prispevali k temu, da doseženi rezultati krepko presegajo zadane cilje, in upam, da bo tako tudi v prihodnje. Predvsem pa želim v letu 2016 vsem zaposlenim zdravja in osebnega zadovoljstva.

Mag. Karmen Šibila
Sistemi upravljanja

Večina sprememb gre skozi našo službo

Ponovno se leto nagiba h koncu, ko vlečemo ugotovitve, hkrati pa že snujemo tudi nove

Mag. Boštjan Korošec

Mag. Karmen Šibila

Mag. Mihael Hameršak

izzive. Večina sprememb, ki se dogajajo v podjetjih skupine Talum – organizacijske spremembe, spremembe informacijskega sistema, novi projekti, nabave nove opreme ipd. – se vedno dotaknejo tudi naše službe. Prav zato smo sodelovali pri prenovi informacijskega sistema LN, vložili vloge za pridobitev okoljevarstvenih dovoljenj, prilagodili ocene tveganj, začeli uvajati nov dokumentacijski sistem ipd. V pristojnost naše službe se je to leto preneslo tudi skrbništvo nad splošno in komunalno infrastrukturo Taluma, s čimer smo vzpostavili dodatne sinergije med področji, ki jih obvladujemo v naši službi.

Ob prihajajočih praznikih in novem letu želim vsem sodelavcem in poslovnim partnerjem veliko uspehov, tako v zasebnem kot poslovnem življenju.

Mag. Mihael Hameršak
Talum Servis in inženiring

Uspešno leto 2015, optimistično zazrti v prihodnost

Kakor vsa leta od ustanovitve družbe Talum Servis in inženiring naprej smo tudi v letu, ki mineva, intenzivno delali pri razvoju, proizvodnji in implementaciji proizvodov pri strankah. Veseli me dejstvo, da smo začeli vedno bolj, tudi v praksi, udeleževati zavedanje, *da skupaj z naročniki* lahko ustvarimo proizvode, s katerimi *naši naročniki* proizvajajo proizvode z višjimi dodanimi vrednostmi in si z njimi zagotavljajo konkurenčnejšo pozicijo na neizprosni trgu. To jim omogoča rast, istočasno pa ustvarja možnosti za razvoj in rast družbe Talum Servis in inženiring.

V času od ustanovitve družbe se ukvarjamo s prestrukturiranjem, to pa se odraža bodisi v novih proizvodih bodisi v novih kupcih. V strukturi prihodkov predstavljajo novi proizvodi v letu 2015 že četrtno vseh prihodkov, kar na letni ravni pomeni več kot 3 milijone evrov. Ti dodatno ustvarjeni prihodki nam zagotavljajo dober temelj za tehnološko posodobitev lastne proizvodnje, razvoj mreže kupcev, razvoj novih proizvodov in mreže zanesljivih dobaviteljev. Trdim, da smo dobra in zaupanja vredna družba, ki se zaveda svojih prednosti in tudi slabosti, ter da imamo ekipo zavzetih sodelavcev, ki bo v naslednjem srednjeročnem obdobju razvila Talum Servis in inženiring v vrhunsko tehnološko podjetje, ki bo prepoznavno na širšem regionalnem trgu. Leto 2015 končujemo uspešno, ustvarili bomo za okoli 12,4 milijona evrov prihodkov, od tega približno 1 milijon evrov na trgu zunaj skupine Talum. Obseg prihodkov glede na leto 2014 povečujemo za 12 odstotkov. Poslovno leto nas je zaznamovalo z velikim obsegom del pri remontih v Talumu, d. d., od katerih bi izpostavil samo nekatere: remont peči R1 v PE Rondelice, remont oblikovalnika in obnovo elektroliznih peči v PE Aluminij ter remont linije drogov v PE Livarna. Na strojegraditeljskem področju se lahko pohvalimo z

razvojem, proizvodnjo in uspešnim zagonom dveh gravitacijskih livnih strojev in robotske celice za čiščenje ulitkov za PE Ulitki, livnim strojem za litje ozkega traku v PE Rondelice, strojem za vrtnje lukenj in valjanje navojev za MLM ... Za podporo strategiji razvoja družbe do 2018 smo v okviru 1. faze reorganizacije skupine Talum 1. maja letos že izvedli delno reorganizacijo, 1. januarja 2016 pa se bo začela tudi 2. faza reorganizacije, s katero želimo doseči večjo učinkovitost, odzivnost in prilagodljivost s končnim ciljem, povečati konkurenčnost, kar od nas zahteva trg, na katerem delujemo.

V leto 2016 zremo optimistično. Za prvo polovico leta imamo lastne kapacitete v veliki meri že zasedene z naročili. Nadaljevali bomo z razvojem lastnih proizvodov, razvoja prodajne in nabavne mreže ter s tehnološkimi posodobitvami. Za zagotavljanje jutrišnje konkurenčnosti bomo morali povečevati učinkovitost lastnih procesov, kar pomeni, da bomo še intenzivneje delali pri »vgrajevanju kakovosti« v proizvodne in storitvene procese, optimizaciji logističnih in organizacijskih procesov itd.

Trenutni poslovni in razvojni rezultati, odziv trga in povratne informacije o zadovoljstvu naših strank kažejo, da smo na pravi poti. To dejstvo nam daje energijo, da bomo še samozavestneje nadaljevali po načrtani poti. Za ves trud, vloženo energijo in požrtvovalnost se zahvaljujem vsem v skupini Talum, predvsem pa vsem sodelavcem v družbi Talum Servis in inženiring, brez katerih edinstvene razvojne poti, kot jo imamo, ne bi bilo.

V prihajajočem letu 2016 želim vsem zaposlenim skupine Talum, poslovnim partnerjem, zlasti pa sodelavcem v družbi Talum Servis in inženiring veliko uspehov, zdravja in osebne sreče.

Iztok Trafela
Vargas-Al

Imamo strokovno znanje in licence

V dneh, ko vsi hitimo in urejamo še zadnje nedokončane zadeve v odhajajočem letu 2015, nekako sploh ne dojamemo, da je za nami spet eno leto.

Tudi v Vargas-Alu smo delno analizo poslovanja v letu 2015 že izvedli in leto lahko ocenimo kot uspešno, saj smo dosegli zastavljene cilje in izvedli tudi kar precej aktivnosti. Predvsem bi želeli poudariti posodobitev varnostnonadzornega centra z zamenjavo informacijskega sistema in zamenjavo ključne tehnične opreme, ureditev servisnih prostorov in skladišča za tehnično varovanje ter prostorov za gasilce s prilagoditvijo za servis dihalnih aparatov. Prav tako smo kar nekaj objektov opremili s sistemi tehničnega varovanja.

V Vargas-Alu se zavedamo, da smo tudi sami prispevali k uspešnemu poslovanju skupine Talum. S storitvami, ki jih ponujamo in opravljamo na področju požarne varnosti in

fizično-tehničnega varovanja, zaposleni v Vargas-Alu tako težimo k cilju iz strategije, da bi zunaj skupine Talum ustvarili 50 odstotkov prihodkov. Za to imamo potrebna strokovna znanja in licence, s katerimi bomo tudi v prihajajočem letu poskrbeli, da bo vaše oziroma naše premoženje varno.

Vsem zaposlenim se zahvaljujem za korektno opravljeno delo, poslovnim partnerjem pa za izkazano zaupanje. Vsem skupaj želim vse dobro v letu, ki prihaja. Varno in srečno 2016!

Miran Lipovac
Ekotal

Konkurenčni na zunanjem trgu

Leto 2015 je bilo za naše podjetje zelo turbulentno, a hkrati tudi zelo uspešno. V začetku leta smo se srečali z reorganizacijo podjetja Revital, 1. marca začeli delovati kot samostojno podjetje Revital (brez vitnarije), oktobra pa smo se preimenovali v Ekotal.

Podjetje je bilo v preteklosti pretežno usmerjeno v opravljanje dejavnosti na področju in za skupino Talum, v letu 2015 pa smo kar nekaj storitev začeli opravljati zunaj skupine, in to tako na področju čiščenja kot urejanja okolja. Veseli predvsem dejstvo, da smo na zunanjem trgu lahko konkurenčni po kvantiteti in kvaliteti opravljenih storitev.

Na področju servisiranja male kmetijske mehanizacije smo ponudbo storitev povečali tudi za opravljanje vulkanizerske dejavnosti. Naši cilji so bili dokaj ambiciozni, a smo jih dosegli ali na večini področij tudi preseglji. To ne bi bilo mogoče brez sodelovanja celotnega kolektiva ter vztrajnosti in zavzetosti vseh sodelavcev, katerih prispevek je za doseganje zastavljenih ciljev nepogrešljiv. V podjetju Ekotal bomo tudi v letu 2016 sledili svoji viziji, spodbujali inovativnost in si prizadevali za donosnost, a še vedno v prvi vrsti izpolnjevali naše poslanstvo, da skrbimo za ustreznost komunalne infrastrukture, zagotovimo čisto in urejeno delovno okolje skupine Talum, kar je eden od osnovnih pogojev za skupni uspeh Taluma.

Vsem sodelavcem in vsem zaposlenim skupine Talum želim mirne božične praznike, v prihajajočem letu 2016 pa predvsem zdravja in sreče.

Igor Jeza
Predsednik SKEI Talum

Skupaj nas je več kot šeststodvajset

SKEI, Konferenca sindikatov Kidričevo, združuje svoje člane, ki so zaposleni v skupini Talum, d. d., v poslovnih enotah (PE Aluminij, PE Livarna, PE Rondelice, PE Ulitki, PE Upravljanje z energijo) in v odvisnih storitvenih družbah (Talum Servis in inženiring, d. o. o., Talum Izparilniki, d. o. o., Talum Inštitut, d. o. o., Kreativni aluminij, d. o. o., Vital, d. o. o.,

Iztok Trafela

Igor Jeza

Revital, d. o. o., Vargas-Al, d. o. o.) ter podjetji Silkem, d. o. o., Pralik, d. o. o., in MFC Kidričevo.

Skupaj štejejo 622 članov. V posameznih podjetjih so člani organizirani po sindikalnih podružnicah. Konferenca sindikatov je bila ustanovljena na podlagi *Zakona o reprezentativnem sindikatu* in po *Pravilu organiziranja in delovanja konference sindikalnih podružnic kapitalsko povezanih družb*. Odločitve sprejema izvršni odbor konference, ki je sestavljen iz predsednikov posameznih sindikalnih podružnic (14 sindikalnih zaupnikov).

Za zaposlene v skupini Talum velja *Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije*. V Talumu imamo sklenjeno tudi *Podjetniško kolektivno pogodbo*, v kateri je med drugim zapisano, da znaša minimalna neto plača 600,00 evrov.

Vse sindikalne podružnice iz Konference sindikatov SKEI Kidričevo so vključene v *Regijsko organizacijo SKEI za Ptuj in okolico*, ki šteje okoli 900 članov. Na Ptuj imamo polprofesionalnega sekretarja, ki pokriva sindikalno delo za celotno ptujsko regijo.

Sindikata je svojim članom nudil naslednje ugodnosti:

- nenehna skrb za upoštevanje kolektivne pogodbe dejavnosti in podjetniške kolektivne pogodbe, predvsem tarifnega dela, ki se nanaša na plače,
- solidarnostna pomoč,
- brezplačna pravna pomoč v delovnih sporih,
- nezgodno in invalidsko zavarovanje članov v Adriatic Slovenija,
- vključevali smo se v delo republiških, regijskih in mednarodnih organov sindikalnih dejavnosti,
- pravna in materialna pomoč članom,
- izobraževanje članov,
- delo po komisijah,
- ob političnih aktivnostih smo se ukvarjali tudi z družabnimi dogodki, kot so: organizacija športno-rekreacijskih srečanj članov (člani imajo možnost, da se vključujejo v različne športne aktivnosti), strokovne ekskurzije in podobno.

30. januarja letos smo se udeležili državnega prvenstva SKEI Slovenije v veleslalomu in tekah na Kopah. Varilci so 24. aprila sodelovali na državnem prvenstvu v varjenju na Celjskem sejmu, kjer je naš tekmovalec zmagal. Letne igre SKEI Slovenije so letos potekale v organizaciji SKEI, ReO Ptuj, in to 20. junija v Kidričevem.

Letos je potekala tudi reorganizacija SKEI, KS Kidričevo, skladno z reorganizacijo Taluma. Že 1. januarja se je začela kampanja za spremembo definicije minimalne plače. Dosegli smo, da jo je na svoji seji sprejel parlament; veljati bo začela 1. januarja 2016. Tako bodo zaposleni prejemniki minimalne plače, ki delajo ponoči, v nedeljo ali na praznike, to dobili končno tudi plačano.

Spoštovane članice in člani sindikata, spoštovani sodelavci, prihaja prijeten čas dogodkov

Matevž Mohorko

Primož Visenjak

Mag. Albert Korošec

in družinske harmonije. Želim vam, da bi ga doživeli in preživeli v osrečujočem okolju. Vaš korak v novo leto 2016 naj ne bo negotov, ampak trden in zanesljiv, z upanjem na lepšo prihodnost. Naj vas prihodnje leto obdari s srečo, zdravjem in vam izpolni vse sanje. Z najlepšimi željami ...

Matevž Mohorko
Računovodstvo

Uspešno zaradi truda zaposlenih

Leto je naokoli in znova se oziram nazaj ter ocenjujemo in presojava rezultate na poslovnem in mogoče še pomembnejšem osebnem področju. V Računovodstvu smo v odhajajočem se letu največ pozornosti namenili aktivni vključitvi v projekt prenove oziroma nadgradnje informacijskega sistema LN. Uspešnost takšnih projektov je odvisna od dela in truda zaposlenih na vseh področjih, zato se jim zahvaljujemo za pomoč in sodelovanje. Želimo vam srečno novo leto 2016. Vam in vašim najdražjim naj izpolni mnoga pričakovanja ter vas obdari s srečo in zdravjem.

Primož Visenjak
Finance

Leto oziranja v prihajajoče obdobje

Spet se izteka leto, ki je bilo ves čas dinamično. Prav zaradi dinamike nam bo ostalo še nekaj časa v spominu kot leto sprememb in pogledov v naslednje obdobje.

Vzdrževanje visoke likvidnosti podjetja, obnova vseh obstoječih kreditnih linij ter zniževanje cen zadolževanja so iztekajoče se leto zaznamovali v finančnem smislu. Našteto lahko razumemo kot dobro popotnico za prihodnje leto, ki bo seveda polno novih izzivov. Želim, da bi se z njimi radi soočali in da bi nanje našli tudi primerne in hitre odgovore. Srečno!

Mag. Albert Korošec
Kreativni aluminij

Od besed k dejanjem

Glavna razlika med ljudmi, ki uresničijo sanje, in tistimi, ki jih ne, je največkrat v delovanju – prvi preidejo od besed k dejanjem, drugi ostanejo pri besedah. V Talumu smo si za moto delovanja izbrali geslo »Upam si!«, zato srčno upam in želim vsakemu od nas, da bi nas ta moto spremljal pri vsakodnevnih odločitvah in da bi ostal glavni moto za izbiro poti v lepši jutri.

V letu 2016 vam želim veliko osebnih in poslovnih uspehov! ■

Obetamo si predvsem povečanje dodane vrednosti

Razvojno-investicijska dejavnost skupini Talum v letu 2016

Leto 2016 bo za večino proizvajalcev primarnega aluminija glede na trenutno dogajanje in napovedi na svetovnih surovinskih trgih v poslovnem smislu izjemno zahtevno. Kljub ugodnejšim nabavnim pogojem za električno energijo in glinico bomo tudi v Talumu v prihodnjem letu soočeni z negativnimi učinki znižanja borzne cene na LME in premij glede na leto 2015, kar bo vplivalo tako na obseg kot na dinamiko investiranja v prihodnjem letu. Investicije ciljno usmerjamo na tista strateška področja, na katerih si obetamo relativno hitro rast prihodkov in predvsem povečevanje dodane vrednosti.

MAG. AVGUST ŠIBILA

V strategiji Donosnost z inovativnostjo in podjetnostjo smo v tem letu opredelili nekaj ključnih razvojnih področij, na katerih imamo potencial za rast in povečevanje dodane vrednosti. Pomemben temelj naše rasti v naslednjem obdobju bo razvoj *proizvodnje ulitkov*. Na tem področju s projektom Ulital, poleg hitre rasti segmenta nizkotlačnega in gravitacijskega litja, razvijamo področje visokotlačnega kokilnega litja. Tako bo Talum že v letu 2016 postal ena izmed redkih proizvodnih lokacij v Evropi, na kateri bomo lahko kupcem ponudili celoten nabor tehnologij litja aluminijastih ulitkov. Visokotlačno litje bo integrirano v obstoječo organizacijo PE Ulitki, s čimer

bomo dosegli sinergijske učinke na področju komercialne, razvojne, proizvodnje, mehanske obdelave in kontrole kakovosti končnih proizvodov. Februarja 2016 bo v objektu hale A postavljena potrebna infrastruktura za vzpostavitev visokotlačnega litja na dveh livnih celicah Bühler (1000 ton in 1400 ton zaporne sile), ki jih bomo inštalirali aprila in maja prihodnje leto.

Vzporedno s tehnično-tehnološkim delom projekta intenzivno delamo tudi na področju pridobivanja projektov, s katerimi bomo zapolnili vzpostavljene proizvodne kapacitete. Poleg ulitkov za avtomobilsko industrijo so v središču naše pozornosti tudi nekatera druga področja, na katerih bo

mogoče s kompleksnostjo litja in mehanske obdelave dosegati ustrezne dodane vrednosti.

Zagon redne proizvodnje je predviden v zadnji četrtini prihodnjega leta. Do leta 2020 načrtujemo rast proizvodnje na raven 3500–4000 ton visokotlačnih ulitkov na leto, z obsegom prometa okoli 15–20 milijonov evrov na leto in z ustrezno donosnostjo.

Vzporedno z razvojem livarne ulitkov vlagamo tudi v razvoj *lastne orodjarne*, v kateri želimo vzpostaviti potrebno opremo in znanja za izdelavo izjemno zahtevnih kokilnih orodij. Lastna orodjarna bo pomemben podporni steber in ena ključnih kompetenc za vzpostavitev uspešne lastne proizvodnje ulitkov, istočasno pa predsta-

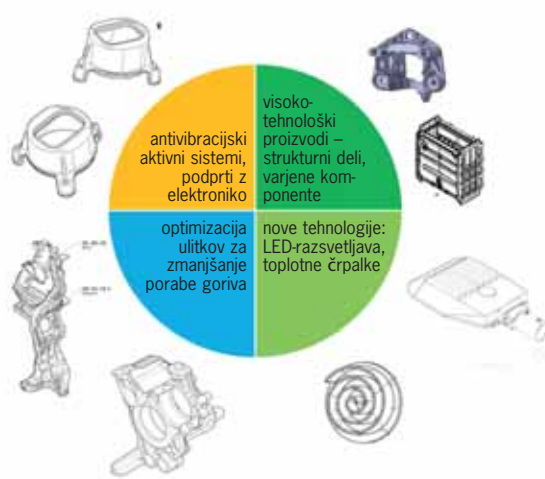

Postavitev dveh livnih celic Bühler s pripadajočo opremo

vlja potencial za izvajanje projektov tudi za zunanje naročnike. Izdelava in vzdrževanje kokilnih orodij temeljita na integraciji tako livarskega kot orodjarskega znanja, kar bo še poseben izziv. V letu 2016 je predvidena prostorska razširitev orodjarne in investicija v nove obdelovalne stroje.

Na področju proizvodnje rondelic bomo v letu 2016 vzpostavili dodatne proizvodne kapacitete za operacijo bobnanja in pakiranja rondelic, saj se povpraševanje po bobnanih rondelicah, pakiranih v kartonskih škatlah, v zadnjih letih zelo povečuje. Nova linija bo vzpostavljena v skladiščnem delu proizvodnega objekta Talum Izparilniki. Skladiščenje kolotov za proizvodnjo izparilnikov in nedokončane proizvodnje bo predstavljeno v novozgrajen montažni objekt. Začetek proizvodnje na novi liniji je predviden v začetku aprila prihodnje leto.

V PE Aluminij bomo v letu 2016 začeli posodabljanje čistilno napravo na Riedhammerjevi kal-

Ciljna področja proizvodnje ulitkov z osnovnimi usmeritvami

cinacijski peči. V PE Livarna bo najpomembnejši projekt celovita prenova livarniške peči T4. Relativno velika vlaganja so v letu 2016 in tudi v naslednjih letih predvidena tudi na področju energetske infrastrukture, kjer bomo izvedli rekonstrukcijo 10 kV stikališča na TP 00 Stikalnica. Ta projekt spada v sklop celovite

preнове energetske infrastrukture, potrebne za obratovanje elektrolize in širitev na drugih proizvodnih področjih.

V hčerinskih podjetjih v skupini Talum večja vlaganja za zdaj niso predvidena (razen orodjarne v družbi Talum Servis in inženiring). Med pomembnejše naložbe v letu 2016 spada gradnja prizid-

ka k obstoječemu objektu v podjetju Vital, ki bo namenjen pridobitvi turističnih prenočitvenih zmogljivosti.

Razvojno-investicijska dejavnost v skupini Talum je projektno zastavljena, ciljno usmerjena, skrbno načrtovana in kritično vrednotena v smislu ugotavljanja doseganja ciljev. Izvajanje razvojno-investicijske dejavnosti temelji na lastnih inženirskih ekipah, ki so sestavljene za potrebe posameznega projekta. Pomembno vlogo pri snovanju in izvajanju posameznih projektov ima tudi naše podjetje Talum Servis in inženiring. Pri izvajanju posameznih projektov imamo nekaj rezerv na področju načrtovanja aktivnosti, pri administrativnem spremljanju v PIS, pravočasnem pridobivanju dovoljenj, arhiviranju dokumentacije in obvladovanju stroškov. To so poleg uresničevanja vsebinskih ciljev posameznega projekta področja, ki jim bomo v letu 2016 namenili največ dodatne pozornosti. □

SISTEMI UPRAVLJANJA

Inventura dogodkov in uspešnosti na področju okolja

Mesec december je običajno mesec inventur, ko se ozremo nazaj in opravimo pregled uspešnosti, analizo dogodkov in si tako pripravimo odskočno desko za polet v novo poslovno leto. In kaj štejejo pod uspešnost na področju ravnanja z okoljem in po čem si bomo leto 2015 zapomnili?

DR. MARKO HOMŠAK
KRISTIAN LIPOVAC
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Skupina Talum je izpolnila vse obveznosti, ki izhajajo iz zakonskih zahtev, zapisanih v okoljevarstvenih dovoljenjih, ni si »prijelala« nobene inšpekcijske odločbe, tožbe ali kazni, sistem ravnanja z okoljem po ISO 14001 pa ob ocenjevalnem obisku Bureau Veritas Certification ni zabeležil nobene večje neskladnosti.

Leto 2015 si bomo na področju okolja zapomnili po izdelavi vseh poročil za Agencijo RS za okolje v marcu, po predaji emisijskih kuponov v aprilu ter po reorganizaciji podjetja, ki je bila izpeljana prvega maja, za seboj pa je potegnila vrsto aktivnosti v zvezi s spremembami vseh dovoljenj; te so bile uvedene 15. maja 2015. Spremembe okoljske in kemijske

Preizkušanje vzorcev

zakonodaje so bile številne in obširne, saj beležimo spremembe pri vsaj štiridesetih (40!) predpisih, od Zakona o varstvu okolja do uredb in pravilnikov. Julija je bila sprejeta tako imenovana IPPC-Uredba, ki bo vplivala na vse IPPC-zavezance v Sloveniji, saj uvaja spremljanje stanja tal in podzemnih voda. Zaključimo lahko s pomembno svetovno pod-

nebno konferenco v Parizu (COP21) in v leto 2016 skočimo z upanjem na čim hitrejšo reševanje oddanih vlog za pridobitev okoljskega dovoljenja za projekt visokotlačnega litja.

Hvala vsem, ki ste kakor koli prispevali k doseženim rezultatom na področju okolja. □

Tudi proizvodnja drogov se posodablja

Ne vroči poletni meseci kot običajno, letos je bil oktober tisti mesec, ki je pomenil zastoj v proizvodnji drogov. Zaustavitev proizvodnje drogov je bila načrtovana z jasnimi cilji. Prvi cilj je bil opraviti načrtovana redna vzdrževalna dela na proizvodnih napravah, drugi cilj pa posodobitev in nadgradnja peči za homogenizacijo drogov.

MAG. BOŠTJAN SAGADIN
FOTO: MAG. BOŠTJAN SAGADIN

Omenjena peč oziroma celotna tehnologija proizvodnje drogov, razen manjših popravkov, ni doživela bistvenih sprememb oziroma posodobitev, zato je ta nadgradnja v tehnološkem postopku zelo pomembna in tudi nujno potrebna. Vsi napor v zadnjih letih – ali vsaj večina – so bili namenjeni osvajanju in optimiranju pretaljevanja odpadnega aluminija. Pri tem smo dosegli zavidljivo raven znanja in tehnološke discipline tako pri zbiranju kakor tudi pri pretaljevanju in seveda vgradnji pretaljenega aluminija v naše proizvode.

Glede na načrtovani zastoj in načrtovana vzdrževalna dela na proizvodni liniji za drogove smo se posvetili predvsem peči za homogenizacijo, ki je doživela kar nekaj sprememb. Zgrajena je bila leta 1996 in je v prvotni zasnovi delovala vse do letošnjega

oktobra. Prva dograditev je bila izvedena leta 2004, ko sta bila dograjena avtomatsko vezanje in manipulacija vezov na zunanem odlagalnem prostoru. Seveda so na tej peči vseskozi potekala redna vzdrževalna dela, od obnove ventilatorjev do menjav in čiščenja sedel v notranjosti peči, obnove gibljivih delov predvsem koraka peči. Prav tako je bila pozornost vedno namenjena tudi vsem transportnim sistemom, od vhoda v peč, izhoda in manipulacije do žage in naprej na vezanje ter seveda transport do zunanjega prostora za odlaganje vezov.

Glede na zahteve o kakovosti drogov, ki prihajajo od naših kupcev in s trga, smo že kar nekaj časa razmišljali o nadgradnji homogenizacijske peči. Nove tehnološke zahteve se nanašajo na več segmentov toplotne obdelave, od površinskih poškodb, ki so posledica manipulacije, do označevanja drogov in najpomembnejše karakteristike pri zdajšnji investiciji, doseganju zadostne hitrosti ohlajanja drogov po homogenizaciji. Hitrost ohlajanja ima zelo velik vpliv na kakovost drogov, saj vpliva na kristalno strukturo proizvoda in posledično kasneje pri kupcu na boljše preoblikovalne in kakovostne lastnosti.

Zaradi tega smo dogradili hladilnik drogov s tako imenovanim turbohlajenjem, ki zagotavlja zadosten temperaturni gradient ohlajanja drogov. Izveden je z dodatnim ventilatorjem in hladilnimi šobami nad drogovi in pod njimi v prvih petih pozicijah hladilnika. Naslednja pridobitev je transportni voziček za drogove iz

ogrevne komore peči v hladilnik. Ta voziček je nadomestil klasični premik drogov z valjčnim transporterjem, ki je na segretem drogu pustil kar nekaj površinskih poškodb. Tako imamo zdaj drogove z bistveno manj površinskimi poškodbami. Zamenjan je bil tudi sistem označevanja drogov. Stari sistem mehanskega žiga smo nadomestili s sodobnim sistemom graviranja, ki omogoča čitljivo in za trenutne zahteve pregledno označevanje drogov. Nov je tudi nadzorni sistem celotne peči, saj je bila obstoječa oprema že zastarela, ni bilo več mogoče zagotavljati rezervnih delov in stabilnega delovanja naprave. Nov nadzorni sistem omogoča tudi boljši nadzor celotnega tehnološkega procesa toplotne obdelave in natančnejšo analizo parametrov.

Seveda še naprej gledamo na zahteve s trga, in to predvsem v segmentu kakovostnih zahtev in zlitin, ki bi nam omogočala vgradnjo večjega deleža odpadnega aluminija. To so predvsem drogovi iz zlitinskega segmenta skupine 6082, kjer pa so tudi višje zahteve, če se surovina uporablja v avtomobilski industriji. S tem mislim predvsem na 100-odstotno ultrazvočno kontrolo drogov, s katero bi lahko kontrolirali morebitne razpoke in druge napake v drogu v njegovem celotnem preseku. Če želimo ostati med zanesljivimi in kakovostnimi dobavitelji drogov, nas v srednjeročnem obdobju zagotovo čaka tudi ta investicija. Med omenjeno investicijo smo izvedli tudi redna vzdrževalna dela ne samo pri homogenizaciji, ampak tudi na talilnih in livnih pečeh, na filtrih in pripadajoči opremi. V tem letu smo nekoliko manj postorili na samem livnem stroju za drogove, zato nas to čaka v prihodnjem letu.

Kljub zastoj v proizvodnji proizvodni delavci niso samo spremljali vzdrževalnih aktivnosti, ampak so postorili marsikaj. Predvsem so nudili podporo in pomoč pri vzdrževalnih posegih. Hkrati so uredili delovno okolje, pri čemer mislim predvsem na to, da so naprave dobile svež videz. Očiščena in urejena livarna je postregla s prijetnejšim delovnim okoljem za nas vse. Na koncu remonta smo bili enotnega mnenja, da se je izplačalo. ■

Drogovi

»Mojih 40 let«

LILIJANA DITRIH
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Jožica Kos

Tokrat smo k pogovoru povabili Jožico Kos iz Računovodstva. Med letošnjimi prejemniki jubilejnih listin je bila Jožica edina, ki je vso svojo delovno kariero, dolgo 40 let in več, delala v TGA oz. v Talumu. Malo je takih.

Jožica je v TGA začela delati 29. septembra 1975. Se še spomniš, kakšno je bilo vreme tistega dne?

Ne, nikakor, bolj kot vreme me je zanimalo, skrbelo, kakšno bo delo. Prej sem bila v »fabriki« samo enkrat, ko sem podpisala pogodbo – bila sem štipendistka TGA, v času šolanja pa sem prihajala na prakso v TOZD Glinica. Bilo je zanimivo, prijetno, dobro sem se počutila.

S kakšnimi nasveti so dekle, staro 16 let, mama, babica in dedek pospremili na njen prvi delovni dan?

Rekli so mi, naj bom delovna, pridna, naj poslušam.

S kakšnim prevoznim sredstvom si prihajala na delo?

Na delo sem prihajala z avtobusom. Vstajati sem morala že ob štirih, kajti tri četrt na pet je avtobus že odpeljal. Najhuje je bilo pozimi, v mrazu, visokem snegu. Avtobusi so bili stari, večkrat so se pokvarili, v mrazu niso hoteli vžgati. Zoprno je bilo tudi poleti v vročini, ko so bili natrpani, bili so kot »šibice v škatli«, širile so se razne vonjave.

Kakšen je bil postopek ob sprejemu v delovno razmerje v takratni TGA?

Nobeni posebnih postopkov, preverjanja znanja ni bilo. Bila sem štipendistka in zelo lepo so me sprejeli. Na delovno mesto v TOZD Vzdrževanje so me pospremili iz kadrovske službe.

V poklicni administrativni šoli si imela v programu strojepisje, pisarniško poslovanje, stenografijo ... Si stenografijo v tovarni kdaj uporabila tudi v praksi?

Stenografije pri delu nisem nikoli uporabila, saj ni bilo treba delati zapiskov, pisati zapisnikov. Veliko je bilo strojepisja, pisanja na roko. Bilo je pomembno, da si hitro pisal. V šoli so nam recimo ugasnili luč in smo morali pisati v temi, na pamet, in meril se je čas.

Tvoje prvo delovno mesto je bilo v takratnem TOZD Vzdrževanje. Kaj je bilo tvoje delo?

Začela sem delati v operativni pripravi dela, ki je bila v strojni delavnici v prvem nadstropju. Tam je bilo zaposlenih predvsem veliko moških in nekaj žensk. Občasno sem delala v skladišču materiala, kjer sem nadomeščala sodelavko Slavico. V operativni pripravi smo pisali delovne naloge, opravljeno

delo, ure, izdajnice za delovodje, da so v glavnem skladišču dvignili material za delo, pa naročila za komercialo. Daljši čas sem delala v glavnem skladišču, kjer sem imela opravka predvsem z izdajnicami in prejemnicami, da sem jih pripravila. Bilo je veliko pisanja, stanje smo spremljali vsak dan sproti. Veliko smo pisali na roko, potem pa s pisalnimi stroji, najprej navadnimi, nato električnimi – na dobre stvari se hitro navadiš.

Kako ste takrat rekli vodjem? Kakšni so bili odnosi?

Rekli smo jim šef. V operativni pripravi so bili večinoma moški in nekaj žensk. Odnosi so bili dobri, ampak vsi so bili bolj resni. V skladišču so bili sami moški in odnosi so bili še bolj sproščeni, večkrat smo se nasmejali, si pomagali, kakšno so tudi »naštimali«. Tudi mene so si privoščili. Ko sem od »fabrike« dobila stanovanje na Ptuj v Kajuhovi ulici, sem bila izjemno srečna in včasih sem si od doma s sabo prinesla kakšno stvar, ki sem jo nato odnesla v stanovanje. Tako sem enkrat med drugim prinesla s sabo tudi budilko. Ne da bi vedela, so mi jo nastavili, da bi mi ob treh zvonila na »kapiji«, kjer smo čakali na odhod domov. Na srečo so kapijo prej odprli in zvonila mi je na poti.

Se še spomniš, koliko je znašala tvoja prva plača oziroma osebni dohodek? Kaj si kupila zanjo?

Koliko točno je znašala prva plača, se ne spomnim, bila pa sem zelo vesela, da sem taka mladenka imela svoj denar. Kupila sem si nekaj oblačil. Takrat smo imeli liste za plače in vse si lahko videl, ko so jih prinesli, tako da so bile vse plače javne, od šefov kot od delavcev.

V tistih drugačnih časih je bilo popolnoma samoumevno (nihče te ni vprašal), da si bil član mladinske organizacije, sindikata.

Bili so sestanki, akcije. Sindikat je skrbel za ozimnico, kupovali smo posodo, posteljnino, hladilnike, organizirani so bili izleti ... Ta tradicija je ostala do danes.

To so bili časi socialističnega samoupravljanja. Kako je takšno samoupravljanje, odločanje delavcev v TOZD-u delovalo, o čem ste odločali?

Nekaj časa sem delala kot tajnica samoupravnih organov, dokler se to obdobje ni končalo. Bili so zbori delavcev, delavski sveti so zasedali in debatirali o vseh pomembnih stvareh, delavci so imeli besedo in so resnično odločali o plačah, investicijah ...

»Koliko točno je znašala prva plača, se ne spomnim, bila pa sem zelo vesela, da sem taka mladenka imela svoj denar.«

»Bila sem mlada, nič mi ni bilo težko narediti, vzdušje je bilo odlično.«

Tako kot mnogi v tovarni si tudi ti študirala ob delu in si pridobila srednješolsko izobrazbo.

Popoldne sem imela veliko časa, bilo mi je dolgčas in sem se spraševala, zakaj ne bi šla v šolo. Takrat nas je veliko iz »fabrike« hodilo v šole. Bilo je zanimivo hoditi v službo in v šolo obenem. Seveda smo si sodelavke pomagale.

Koliko delovnih sobot si delala in čemu so bile namenjene?

Delovnih sobot je bilo v začetku veliko. Ob sobotah si dokončal delo, ki ti ga čez teden ni uspelo, »pospravil si predale«. Veliko je bilo tudi tako imenovanih solidarnostnih sobot – pomoč ob poplavih, potresih ...

Leta so tekla, način dela, naprave, stroji so se spreminjali. Kaj lahko poveš o tem?

Na začetku smo vse pisali predvsem »na roke« in z navadnimi pisalnimi stroji, pozneje so prišli električni, s katerimi je bilo užitek delati. V FRS-ju sem predvsem pisala na roko, delala z računskim strojem. Pozneje so prišli računalniki in nanje se je bilo treba navaditi. V začetku mi je bilo kar težko. Tudi danes, ko se pojavijo novi programi, potrebujem več časa, da jih obvladam. Ko si mlajši, gre vse nekoliko lažje.

V poznih osemdesetih si prišla delat v takratni FRS (finančno-računovodski sektor). Kakšne so bile razlike med TOZD-om in FRS-jem?

Zelo velike. V proizvodnji, vzdrževanju so bili odnosi naravni, prijateljski, topli. Tudi skregali smo se kdaj, kdo je koga kam poslal, a naslednji dan smo bili spet tovariši, sodelavci, si pomagali. V službah pa so bili odnosi

manj sproščeni, vedelo se je, kdo je šef, kdo »navaden« delavec, hierarhija je bila jasna.

Po eni izmed reorganizacij je bil del delavcev prezaposlen v Alin, tudi ti sama. Tam si delala 10 let, nato pa si prišla nazaj v računovodstvo. Kaj delaš kot knjigovodja III?

Knjigovodja III predvsem knjiži račune, pripravi podatke, da lahko nato računovodje opravijo svoje delo. Če česa ne naredimo v redu, je treba tisto popraviti.

V štiridesetih letih delovne dobe se je marsikaj spremenilo. Kdaj je bilo najlepše, kdaj najtežje?

Najlepše je bilo v Vzdrževanju. Bila sem mlada, nič mi ni bilo težko narediti, vzdušje je bilo odlično. Najtežje mi je sedaj. Sem starejša, težje se učim novih stvari, pri delu so vedno nove zahteve,

pojavijo se zdravstvene težave in to se nehote pozna.

Nič še nisva rekli o družini.

Družino sem si ustvarila »stara« za tiste čase, pri 25 letih. Ko sem rodila prvega otroka, sem bila v porodnišnici najstarejša mlada mamica. Živimo v Trnovski vasi, v naravi. Po službi me kar vleče domov k družini.

Drugo leto se boš upokojila. Že imaš načrt, kaj boš počela?

Ja, 1. junija se bom upokojila. Ne delam nobenih posebnih načrtov. Doma je vedno treba kaj postoriti, okrog hiše imamo kar veliko zemlje. Če sem se prej posvečala predvsem službi in družini, si bom sedaj vzela več časa zase, za stvari, ki me veselijo. □

KADROVSKA SLUŽBA

Mlajšim približati tehnične poklice

Novembra so po osnovnih šolah začele intenzivno potekati aktivnosti, s katerimi želijo mladim, ki se odločajo za nadaljnje šolanje, in njihovim staršem pomagati pri njihovih odločitvah.

DARJA VODUŠEK VTIČ
DUŠAN SKLEDAR
FOTO: DUŠAN SKLEDAR

V ta namen šole organizirajo različne oblike predstavitev, na katerih zainteresirane srednje šole predstavljajo svoje izobraževalne programe, delodajalci pa zaposlitvene možnosti in realno delovno okolje posameznega poklica. Talumovci smo tako že sodelovali z OŠ Cirkovce, OŠ Hajdina in OŠ Videm pri Ptuj, dogovorjene pa že imamo pred-

stavitve na OŠ Breg in OŠ Benedikt.

V četrtek, 26. novembra 2015, je Talum sodeloval tudi na 2. Dnevu odprtih vrat slovenskega gospodarstva za mladino in starše 2015. Gre za prireditev, ki jo organizirajo štirje partnerji: GZS, Zavod RS za zaposlovanje, Zavod RS za šolstvo in CPI. Letos je z namenom, da bi mladim, ki se odločajo

o izbiri poklica, čim bolj približali realno delovno okolje, svoja vrata odprlo 89 podjetij. Žal interes za ogled našega podjetja ni bil prav velik, so pa tisti, ki so prišli, izkazali pravi interes in si z zanimanjem ogledali predstavljeno. Predstavili smo jim dve delovni okolji in nanju vezane poklice. Spoznali so orodjarno v družbi Talum Servis in inženiring in PE Ulitki.

Verjamemo, da bomo s takimi aktivnostmi mlajšim približali teh-

nične poklice, ki jih je pri nas največ. Na ta način bomo tudi zagotovili potrebno število novih sodelavcev z ustreznimi znanji, ki bodo v prihodnje uresničevali zastavljeno strategijo in gradili prihodnost naše tovarne.

Na tem mestu že danes vabimo mlade, ki se odločajo o nadaljnjem šolanju, in njihove starše na že 5. Dan praktičnega prikaza poklicev, ki ga bomo v Talumu organizirali 23. januarja 2016. □

Učenci v spremstvu staršev na obisku v orodjarni

Treba je biti kar malo umetnik

JANEZ POTOČNIK

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Najprej bi rad na kratko predstavil poklic, ki ima tradicijo dolgo toliko, kot je staro človeštvo, saj se je človek z lesom srečal že na začetku svojega obstoja. Les je potreboval za preživetje. Z dreves je obiral plodove in sadeže, z lesom se je ogreval, iz njega si je izdelal orožje in prvo orodje.

Še ne tako dolgo nazaj je bila lesnopredelovalna panoga pri nas zastopana v velikem obsegu in ena od vodilnih v gospodarstvu. Trenutno situacija v tej panogi ni preveč bleščeča, saj se v našem gospodarstvu nič ne izplača. Večino dejavnosti smo prepustili v upravljanje drugim, od njih pa potem kupujemo končne izdelke po višjih cenah. Posledično smo ostali tudi brez delovnih mest.

Žalostno je, da sami ne naredimo nič, da ne bi bilo tako. Zavedati se moramo, da imamo dobro usposobljen kader, dobre delavce, dobre strokovnjake, surovina je vse okrog nas, le kdo bi moral vložiti samo malo truda in sredstev in vse to povezati v celoto. Pri nas je žal še vedno prisotno reklo: »Glavno, da imam jaz, za druge pa ni važno.«

No, da se ne bom preveč oddaljil od teme tega članka. Kot ste razbrali iz uvoda, delam v lesni branži. Po osnovnem poklicu sem mizar, pozneje pa sem končal še srednjo lesarsko šolo v Mariboru. Sem iz Halož, iz Nadol, torej od tam, kjer je veliko lesa. Že v mladosti sem se srečeval z različnimi lesarskimi mojstri, ki so imeli različna lesarska znanja, žal pa so zdaj že skoraj pozabljena. V času mojega otroštva in še prej so bili v lesarstvu različni mojstri, ki so se delili na posamezna področja. Takrat je eden delal samo gradbene odre, drugi kletno opremo, hiše cimprače, tretji krste, četrti vozove, kmečko orodje, notranje pohištvo ... in vsak je bil pravi strokovnjak na svojem področju. Potem so prišli moderni časi in druge zahteve in ti poklici so

počasni izumrli. Vse to naj bi nadomestil poklic obdelovalec lesa, vemo pa, da vseh teh specifičnih znanj ne moreš združiti v en poklic. Z izobraževanjem dobiš osnove, na človeku samem pa je, da to potem nadgradi in se specializira v tistem delu lesarstva, ki mu najbolj leži. Današnje zahteve na trgu so včasih tudi takšne, da je treba biti kar malo umetnik, da lahko ugodiš željam naročnikov. Trenutno delam v družbi Talum Izparilniki, v programu Storal. Delam v mizarški delavnici, kjer izdelujemo vse tipe palet, raznih zabojev in drugo transportno embalažo.

Zame so velik izziv razni novi proizvodi, ki jih tržišmo na zunanjem trgu. Vedno moramo slediti trendom na trgu z lesnimi proizvodi, kajti les je živ, in kjer je življenje, je to nedokončana zgodba. Za dobro, uspešno in inovativno delo je zelo pomembno, da si zadovoljen z delom, ki ga opravljaš, s sodelavci v kolektivu in z nagrado za opravljeno delo. Z delom in odnosi v kolektivu sem zelo zadovoljen, glede nagrade za delo pa bi se dalo še kaj pokomentirati.

Kako poteka moj delovni dan? Ob prihodu na delovno mesto najprej preverim stanje v delavnici glede dela prejšnjega dne. Nato se dobimo na jutranjem koordinacijskem sestanku, da pregledamo in planiramo naloge in prioritete del za ta dan.

Ker smo edina skupina v Talumu, ki se med drugim ukvarja tudi z mizarškimi storitvami, je veliko del z lesnega področja, od popravila pisarniškega pohištva, raznih podestov, delovnih pultov do izdelave nove opreme v samem Talumu. Za vsako stvar si je treba najprej v glavi izdelati načrt, kako ga najbolje izpeljati, potem pa to prenesti na papir in izdelati.

Veliko delamo tudi za zunanji trg. Največji poudarek je na visokih gredah, pohištvo iz palet, vrtnih

garniturah, lotimo pa se tudi izdelave stilnega pohištva.

Delovni dan je zelo pester, saj se v enem dnevu zvrsti več različnih del in opravil. Če si v taki branži, se moraš sprijazniti, da se delovni dan ne konča vedno takrat, ko je konec delovnika, saj nekateri postopki v obdelavi lesa zahtevajo, da jih speljemo do konca.

Samo delo je v primerjavi s tistim v preteklosti veliko lažje. Tudi v lesni industriji je tehnologija obdelave lesa zelo napredovala in temu primerna je tudi kakovost izdelkov.

Pri delu je zelo pomembna komunikacija med zaposlenimi, vključenimi v delovni proces, saj je od tega v veliki meri odvisen končni rezultat. Prav zato so včasih po-

trebna tudi druženja zunaj delovne enote, da se ljudje malo sprostitijo in poveselejo, da se bolje spoznajo, saj potem lažje sodelujejo pri vsakodnevnih delovnih obveznostih. Le v povezani in strokovni skupini je možen boljši delovni rezultat.

V prostem času, kolikor mi ga na majhni kmetiji ostane, včasih raztegnem meh frajtonarice ali pa v priročni delavnici naredim kaj iz lesa – kar tako, za dušo.

Smo ravno v božično-novoletnem času, zato vsem zaposlenim želim veliko zdravja, delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva v letu 2016. Če bomo zdravi in zadovoljni v svojih delovnih okoljih, bomo kos novim nalogam in izzivom. ■

Janez Potočnik

61. tovarniški praznik

V sklopu letošnjega praznovanja tovarniškega praznika smo k tradicionalnim dogodkom, kot so srečanje z upokojenci in zaposlenimi ter dan odprtih vrat, dodali še razstavo Tomaža Plavca.

SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

FOTO: SRDAN MOHORIC,
ALEKSANDRA JELUŠIČ

Razstava kipov Tomaža Plavca

v sredo, 18. novembra 2015, v avli upravne stavbe

Tomaž Plavec je na ogled postavil kiparska dela Alument, v katerih je na svojevrsten način prepletel aluminij in les. Avtor je razstavo posvetil 61. obletnici tovarne. Po pozdravnem nagovoru nas je ustvarjalec s svojimi razmišljanji popeljal v svet kiparjenja. Uradna otvoritev je pripadla predsedniku uprave Marku Drobniču. V Tomažu Plavcu je tudi sam prepoznal ustvarjalca, ki zna z umetnostjo pripovedovati zgodbo o aluminiju. Razstava je na ogled v Talumovi upravni stavbi.

Srečanje z upokojenci

v četrtek, 19. novembra 2015, ob 10. uri v veliki dvorani restavracije Pan v Kidričevem

Tudi letošnjega srečanja upokojencev se je udeležilo veliko število naših nekdanjih sodelavcev. Kot vsako leto jih je tudi letos nagovoril predsednik uprave Marko Drobnič in se jim v govoru zahvalil za trdne temelje, na katerih se Talum razvija naprej. Za glasbeni del so poskrbeli člani Talumovega orkestra.

Osrednji dogodek

v petek, 20. novembra 2015, ob 15.30 v veliki dvorani restavracije Pan

Tudi letošnjo prireditev je obiskalo veliko sodelavcev. Govor predsednika uprave Marka Drobniča in nagrajence priznanja zlati metulj so pospremili z velikim aplavzom. V kulturnem delu prireditve so s svojim nastopom navdušili člani otroškega pevskega zborra iz OŠ Videm. Zapeli so nam dve pesmi, ki sta nastali v projektu Lahkotni svet. Svoj del so pridali še člani Talumovega pihalnega orkestra.

Dan odprtih vrat

v soboto, 21. novembra 2015, ob 9. uri

Vreme nam ob dnevu odprtih vrat ni bilo najbolj naklonjeno, a se je ljub temu zbralo okrog 200 obiskovalcev. Po pozdravnem nagovoru predsednika uprave Marka Drobniča in po informacijah Iztoka Trafele o poteku ogleda so se obiskovalci podali na ogled v več skupinah. ▣

Kaj so rekli upokojeenci?**Jožef Berger**

»Moje delovne naloge so bile sprva vezane na glinico, kasneje pa na promet. V Talumu sem bil zaposlen od leta 1954 do leta 1984, kar je celih 30 let. Na srečanje upokojeencev pridem vsako leto in zelo sem navdušen, ko vidim, kako se je vse spremenilo. Všeč mi je tudi godba. Odlični so.«

Dragica Bavdek

»V Talumu sem se zaposlila leta 1978 na delovnem mestu administratorke. Upokojila sem se pred desetimi leti in to je bil zame velik šok, saj sem rada hodila v službo. Na delovnem mestu sem imela veliko prijateljev in razmišljala sem, ali se bomo še kdaj srečali. Zdaj sem se navadila, a se še vedno zelo razveselim, kadar srečam stare sodelavce. Vsake toliko se dobimo na kavi in poklepavamo. Zelo rada pridem tudi na srečanja ob Talumovem jubileju.«

Irena Zafošnik

»V pokoju sem eno leto in štiri mesece. V tovarni sem se dobro počutila, zato zelo pogrešam stare čase. Če bi lahko, bi še delala. Rada se spominjam trenutkov, ki sem jih preživela s sodelavci, zato tudi z veseljem sprejem povabilo na srečanje upokojeencev. Velik poklon naši tovarni, kajti redka so podjetja, ki za svoje nekdanje sodelavce skrbijo tudi po njihovi upokojitvi.«

Anton Fistravec

»V pokoju sem od leta 1991. V »fabriki« sem bil zaposlen 12 let. Delal sem v livarni. Pred dvema letoma sem si tovarno znova ogledal in bil sem presenečen, kako je vse urejeno. V šali sem dejal, da so še drevesa umili, tako je vse čisto. Srečanja z upokojeenci mi zelo veliko pomenijo in zavedam se, da so takšna podjetja danes redkost.«

Štefan Cigan

»V pokoju sem že trideset let, v »fabriki« pa sem bil kot zidar zaposlen 35 let. Zdi se mi, da so bili nekoč boljši časi in da nismo toliko delali kot danes. Na srečanja upokojeencev prihajam, a so se generacije zamenjale in se ne poznamo več veliko. Trideset let je dolga doba.«

Rezika Jokhadar

»Devetnajst let sem bila zaposlena v laboratoriju, zdaj pa sem že devet let v pokoju. Ko danes gledam na tovarno, se mi zdi, da se je v teh letih marsikaj spremenilo na bolje. Ponosna sem, da sem bila zaposlena v takšni tovarni, ki se še po tolikih letih spomni na nas.«

Večer, napolnjen z ubranimi glasovi

Spet je leto naokrog, za nami pa še eno leto uspešnega dela našega pevskega zbora. Tako kot že nekaj let smo tudi letos pripravili svoj letni koncert 6. decembra v dvorani restavracije Pan v Kidričevem.

EDVARD HOJSKI

FOTO: SRDAN MOHORIC

Dobro razpoloženi poslušalci

Uspešen konec prireditve

December, mesec, ko se ozremo nazaj in pričakujemo prihod novega leta, je kot nalašč primeren, da se našim poslušalcem predstavimo s svojimi dosežki. Da pa to ne bi izzvenelo preveč monotono, smo medse povabili zanimive glasbene goste. Nedeljsko popoldne smo začeli še z zadnjimi pripravami in uglaševanjem vseh nastopajočih, ob 17. uri pa so naši poslušalci napolnili dvorano.

Koncert smo gostitelji začeli z znano *Vive l'amour*. Ob prepevanju slovenske ljudske *Glej, glej, kak mimo gre* se je na oder sprehodila povezovalka Monika. Njen prijetni glas in izbrane besede so napolnili dvorano in nam pričarali praznično decembrsko vzdušje. V prijetni igri svetlobe, v praznično okrašeni dvorani in ob odličnem oblikovanju zvoka smo nadaljevali svoj nastop.

Po uvodnih pesmih smo prostor na odru prepustili našim prvim

gostom, Otroškemu pevskega zboru Osnovne šole Kidričevo pod vodstvom zborovodkinje Liljane Krošelj. Igrivost mladih nastopajočih ob spremljavi zborovodkinje je vnesla v dvorano prešerno vzdušje in ni bilo malo tistih, ki si so potihoma v sebi prepevali *Kekčevo pesem* in tudi druge poznane iz svojega otroštva. Ponovno je z odra zadonel glas zbora in slišali smo prelepe ljudske iz slovenske narodne zakladnice.

Krasen večer, napolnjen z ubranimi glasovi, smo dopolnili z zvokom citer in violine izpod Lejinih in Gajinih prstov. Ti dve glasbili v dneh pričakanj med nas vnašata mir in sproščenost. Naš naslednji sklop pesmi so bile napitnice s pridihom Dolenjske. Sledilo je majhno presenečenje. Na oder je stopila odlična jazz pevka Natalija Tumpelj. Ob izvrstni spremljavi kitarista Staneta

Hebarja nam je zapela priredbe dveh slovenskih in ene tuje skladbe s pridihom prihajajočega prazničnega časa.

V zadnjem delu koncerta smo nastopili ob spremljavi družinskega tria Buček. Zborovodja je vzel v roke bas kitaro, pridružila sta se hči Tjaša Ana s kitaro in sin Amadej z diatonično harmoniko. Seveda so bile na sporedu skladbe iz narodnozabavne zakladnice. Za začetek vsem dobro poznani Slakov *Čebelar* s solistoma Danijem Jezo in Jankom Kirbišem, nadaljevali smo s *Kam le čas beži* in *Daj mi poljub*, pa spet znane Slakove. Sama glasba in spodbujanje prisotnih, da se nam pridružijo pri prepevanju refrenov, nista pustila ravnodušnega nikogar v dvorani. Za konec so se nam na odru pridružili vsi nastopajoči in na ves glas smo zapeli *V dolini tih*, za dodatek pa še znano slovensko napitnico.

Koncert smo pripravili kot kolaž točk od otroške igrivosti do zrelosti in izkušenosti pevcev v zrelih letih, seveda v smislu ohranjanja pevske dediščine na Slovenskem. Poslušalci so vsako točko programa nagradili z bučnim aplavzom. Kaj je lahko še lepšega in kaj večja nagrada nastopajočim?

Zaključne misli, besede zahvale vsem, povabilo zbora mladim pevcem, da se nam pridružijo, in končali smo prijeten večer v dvorani restavracije Pan v Kidričevem.

Ob tej priložnosti se v imenu zbora še enkrat iskreno zahvaljujem vodstvu in zaposlenim v družbi Talum, d. d., ki nas podpirajo pri našem delovanju, v naše vrste pa vabim nove pevce.

Bližajoči prazniki naj vsem prinesejo veselje, mir in zadovoljstvo. V prihajajočem novem letu vsem želimo sreče, zdravja in uspehov! □

Krvna skupina B

Obvestilo krvodajalcem, zaposlenim v družbah skupine Talum, v Silkemu in Praliku

Krvodajalska akcija v decembru bo v torek, 22., in četrtek, 24. 12. 2015, med 7. in 11. uro na transfuzijskem oddelku ptujske bolnišnice.

V prihajajočem letu 2016 vam želim obilo zdravja, uspehov na delovnem mestu, družinske sreče in čim več obiskov na krvodajalskih akcijah. Srečno!

MARJETKA LEDINEK

POVZETO IZ KNJIGE: PETER J. D'ADAMO, 4 NAČINI ZDRAVEGA ŽIVLJENJA ZA 4 KRVNE SKUPINE
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Ta krvna skupina je mlajša od rastlinojedcev in je verjetno mutirala zaradi klimatskih sprememb zaradi preseljevanja iz vzhodne Afrike v hladna himalajska višavja. Nastala je skupina nomadov, ki so vsejedci. Značilno zanje je, da so uravnoreženi, prilagodljivi, ustvarjalni.

Odlike: Imajo močan imunski sistem, zlahka se prilagodijo na različne spremembe v prehrani in okolju, imajo uravnorežen živčni sistem. Zmožni so se upreti številnim težkim boleznim, kot so bole-

zni srca in rak. Če zbolijo, je zelo verjetno, da bodo bolezen premagali.

Slabosti: Nagnjeni so k manj značilnim motnjam imunskega sistema, kot so kronična utrujenost, multipla skleroza in lupus. Zdravstveno tveganje je tudi diabetes tipa 1.

Profil prehrane: To so uravnoreženi vsejedi, jedo meso, razen kokoši, mlečne izdelke, žita, fižol, sočivje, zelenjavo, sadje. Skupina B naj bi se izogibala koruzi, ajdi, arašidom in sezamovim seme-

Krvodajalci v novembru

(številka v oklepaju pove, kolikokrat je posameznik doslej že daroval kri)

Miran Pešl (97)
Viktor Zamuda (46)
Janez Muršec (58)
Anica Horvat (29)
Daniel Roškar (51)
Ibrahim Ekič (42)
Jožef Reš (51)
Leon Turk (47)
Franc Korez (38)
Franc Šeruga (53)
Marjetka Ledinek (33)
Robert Merlak (40)
Marko Planinšek (23)
Roman Železnik (55)
Dušan Jaušovec (20)
Franc Prelog (46)
Janez Avguštin (30)

Janko Vindiš (30)
Tonček Cenar (82)
Stanko Pal (32)
Miran Predikaka (17)
Aleksandra Turk (12)
Majda Turk (31)
Bojan Verdenik (88)
Dušan Fridl (43)
Stanislav Trstenjak (66)
Jožef Murata (8)

Krvodajalci, ki so kri doslej darovali do petkrat:

Zoran Barovič (5)
Andrej Strelec (5)
Andrej Pulko (5)
Boris Bedenik (4)
Alojz Gašparič (4)
Necj Šenkiš (4)
Jernej Krajnc (2)
Klemen Eržen (1)

nom, ki vplivajo na tvorbo inzulina, katerega posledica so utrujenost, zadrževanje vode v telesu in hipoglikemija; to pomeni, da jim po jedi hitro upade sladkorja. Tej skupini odsvetujejo pšenico, saj upočasnjuje metabolične in prebavne procese, tako da se hrana nalaga kot maščobno tkivo, namesto da bi se uporabila v obliki energije.

Prehranski dodatki: magnezij, sladič, ginko, lecitin.

Telesna vadba: zmerna telesna vadba z duševnim ravnotežjem, kot so hoja v hribe, kolesarjenje, tenis, plavanje.

Ob koncu leta malo za šalo povzemam, kaj naj bi bilo značilno za posamezne krvne skupine.

Izogibajte se moških s krvno skupino B, pravi teorija japonskega zdravnika Kimate Hare (teh moških je samo 15 odstotkov; moškim se opravičujem za napisano).

Teorija o krvnih skupinah sega v leto 1916. Japonski zdravnik *Kimata Hara* je bil takrat prepričan, da krvna skupina razkriva človekov značaj.

Pristaši verjamejo, da so osebe s krvno skupino A perfekcionisti, moški s krvno skupino B egoisti, ljudje s krvno skupino 0 radovedni, tisti s krvno skupino AB pa naj bi bili skrivnostne osebe.

Krvna skupina B: egoisti, ki pa so hkrati tudi radovedni in se lahko pohvalijo s pustolovskim duhom. Pozitivne lastnosti: so temperamentni, ustvarjalni, strastni, optimistični, aktivni, hitro se navdušijo.

Negativne lastnosti: so previdni, sramežljivi, trmasti, zahtevni, ozkogledni.

Krvna skupina 0: so radodarni, pozitivni in družabni.

Pozitivne lastnosti: so neodvisni, odprti, imajo močno voljo, so zvesti, čustveni, radodarni, strastni, ambiciozni.

Negativne lastnosti: so trmasti, nečimrni.

Krvna skupina A: to so odkriti in ambiciozni ljudje, ki radi prevzamejo odgovornost.

Pozitivne lastnosti: so potrpežljivi, ustvarjalni, občutljivi, pripravljeni pomagati, so zvesti, urejeni, pošteni.

Negativne lastnosti: so previdni, sramežljivi, trmasti, zahtevni, ozkogledi.

Krvna skupina AB: to so skrivnostni in družabni ljudje, ki so hkrati tudi nepredvidljivi.

Pozitivne lastnosti: so pridni, mirni, samokritični, razumevaajoči, družabni, razumni, dosledni, prijazni.

Negativne lastnosti: kritični, pozabljeni, preveč ponosni.

Marijan Pernek

Jože Palčič: »Kri sem daroval že 17-krat, prvič, ko sem bil v JLA. Nisem reden darovalec, sem pa pripravljen kadar koli, ob kateri koli uri darovati kri, če bi jo kdo nujno potreboval ali če bi je primanjkovalo. Zavedam se pomena solidarnosti in darovanja krvi tistim, ki jo potrebujejo. Ob darovanju krvi imam dober občutek, saj vem, da sem s tem morda nekemu pomagal pri zdravljenju ali mu celo rešil življenje. Na

Jože Palčič

srečo sam do sedaj še nisem potreboval krvi od drugih. Nikoli pa se ne ve, kdaj pride trenutek, ko potrebujemo to zelo pomembno življenjsko tekočino.

Strinjam se s pregovorom, da ljudje sebi najbolj pomagamo takrat, ko pomagamo drugim.«□

Anja Zajc. Podmladek – naši praktikanti, naši otroci

ZDRAVO TALUM

Hrana za praznike

V decembru, ki mu pravimo tudi veseli december, praznični mesec ..., se na naših mizah znajde še več dobrot, ki se jim pogosto težko odrečemo. Naj nas ta kratek prispevek spomni na dejstvo, da so prazniki zato, da nam je lepo. Del tega je tudi hrana, kljub temu pa ne gre pretiravati v nobeno smer. Vsem želimo prijetne in čim manj stresne praznike, tudi pri hranjenju in pitju. Pojdimo zdravi v leto, ki prihaja.

PRIPRAVILA: DARJA VODUŠEK VTIČ

POVZETO PO: WWW.SPODEZELJA.SI/INDEX.PHP?OPTION=COM_CONTENT&VIEW=ARTICLE&ID=1324:HRANA-ZA-PRAZNIKE&CATID=71:ZDRAVJE&ITEMID=613
FOTO: SPLET

Nedavni pogovor je nanese na prehrano v prazničnih dneh. Prijatelj mi je navdušeno razložil, da bo še kak teden skoraj brez hrane, samo da bo imel zadosten minus za praznične dobrote, ki se bodo kmalu znašle na naši mizi.

Posledice nezadostne prehrane

Dokler je moj prijatelj zdrav, s tem pristopom seveda ni večjih težav.

Bo pač izgubil kakšen kilogram maščevja, pa tudi nekaj mišične mase. A zelo pogosto tak radikalni pristop spremlja dehidracija. Ker je zagnan tekač, ga seveda lahko doleti kakšna poškodba, ker sestradane mišice niso dobra zaščita za sklepe. Upati je le, da mu zaradi slabe prehranske podpore v teh mračnih in mrzlih dneh ne bo odpovedal imunski sistem in bo praznike preživel s kakšno

infekcijo. Za tiste, ki niso zdravi, pa zna biti ta pristop poguben. Ker je bolnikova funkcionalna masa ponavadi že načeta, jo bo tako še dodatno potolkel. Vsako zdravljenje kroničnih bolezni bo še slabše, še celo telesna aktivnost bo ob pomanjkljivi prehrani bolniku bolj škodila kot koristila. Ob tem se seveda vprašamo, ali je »praznična« hrana res vredna takšnih »žrtev«.

Praznična hrana

Prehrana med prazniki je namenjena temu, da so prazniki prijetnejši. Na ta način se boste izognili pastem pred- in poprazničnih diet. Prazniki naj bodo namenjeni tudi kulinaričnim užitkom, a ti naj ne bodo v prvem planu. Zmernost pri prehrani bo užitke pravzaprav še povečala. Po enem koščku vsakega živila lahko mirno sežete. Če pa za potešitev potrebuje še drugi, tretji ali deseti kos hrane, pa se raje vprašajte, ali je tisto, kar čutite, res lakota po hrani. Mogoče pa ste lačni česa drugega.

Svetuje dr. Nada Rotovnik Kozjek, strokovnjakinja za prehrano z Onkološkega inštituta v Ljubljani http://www.spodezelja.si/index.php?option=com_content&view=article&id=1324:hrana-za-praznike&catid=71:zdravje&Itemid=613□

FOTOREPORTAŽA

Prazniki Srečanja

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Dragi dedek Mraz!

GREGOR JURKO
FOTO: SPLET

Malo zaradi tradicije in malo zaradi nostalgije pišemo raje tebi kot Božičku, ker vemo, da ne delaš razlik med otroci, pa tudi med podjetji, ki ti pišejo, ne. Prosim, da nas letos ne zasipaš s sadjem in piškoti kot običajno. Če bi nam bilo do sadja, bi si vsak dan lahko naročili sadno malico, tudi piškotov imamo več kot dovolj. Pri 1200 ljudeh je vsak teden kak rojstni dan, poroka, rojstvo ali odhod v pokoj, tako da hvala lepa, deda, obdrži svoje piškote in pomaranče, vitaminov imamo dovolj, vsak od naših zaposlenih ima vsaj slivo, če že nima brajde na vrtu.

Letos smo bili še posebej pridni, deda. Po dolgem času bomo z veseljem vrgli na mizo »Annual Financial Report for Group Talum, Year 2015«. Obenem presegamo prodajo na vseh področjih – izparilniki, ulitki, ocene kupcev, vse je A+++ . Če pogledaš ocene naših kupcev, smo kot najbolj varčen hladilnik na svetu,

takšen s Talumovim izparilnikom.

Letos smo bili še posebej pridni, deda. Dobaviteljem plačujemo na rok, terjamo kupce, odvajamo davke, čistimo odpadne vode, štejemo emisijske kupone, vse filtre za čisti zrak imamo, deda. Pa da se ne pogovarjamo še o doseženih premijah za drogove, livarske zlitine, kajšele o koristnih predlogih, inovacijah, patentih ... Še naša najbolj inovativna firma je pobrala mednarodno nagrado in začela prodajati na drugih celinah, čeprav je marsikdo rekel, da iz te moke ne bo kruha. Glej, kakšen lep hlebček je zdaj.

Letos smo bili še posebej pridni, deda. Dali smo denar za kurente, otroke, umetnike, štipendiramo mladino, skrbimo za zelenico pred upravo, skrbimo za zelenico v športnem parku, skrbimo za svoje frizure, vsi smo lepo počesani, deda, pridno smo se žigosali, vsi imamo preveč dopusta in višek ur, nosimo čelade, lepo

skrbimo za viličarje, glamo, gasilne aparate, detektorje dima, kaloriferje, vse je lepo pregledano, posesano in pometeno – keks lahko mirno poješ, če ti slučajno kakšen pade na tla, nobenega ostružka ne bo zraven. Si videl, kako lepo smo pograbili listje v parku, deda? Pridno smo telovadili, zumba, fitness, pohodi, kolo ... Pridi pogledat, deda, nobene široke riti ne boš našel. Mimogrede, hvala ti za novo dvigalo, ne bi bilo treba, vsi gremo raje na stopnice. Zdravo Talum, se spomniš?

Letos smo bili še posebej pridni, deda. Ne vem, zakaj nas zafrkavaš s tole borzo in premijo za ingote. Najprej močno gor, potem močno dol – kaj če bi se odločil, da se mi lahko pripravimo? Kar se tega tiče, bi nam lahko uredil kakšen koledar za 2016, pa bi vnesel notri te LME-številke za 2016, za katere ne vemo, kakšne bodo? Da se mi lahko pripravimo. Če smo že omenili koledarje, ni lepo, da vse dobre

koledarje pustiš v proizvodnji, neke stare slike pa v glavni zgradbi. Kaj če bi letos to zamenjal? Zgoraj si spočijemo oči, spodaj pa se naj zafrkavajo s tem, kaj nam je umetnik želel sporočiti.

Kakor koli, deda, mi smo skromni. Kar koli nam boš prinesel, nam je prav, se prilagodimo – kdor se v poslu ne prilagodi, propade, pravijo. Mogoče zrihtaš kakšno lušno strehico čez celo parkirišče, tako, kot jo imajo naši kolegi v Slovenski Bistrici, pa mogoče kak nov avto, na starih smo zamenjali tri motorje in sedemnajst turbin. Pa lepo vreme zrihtaj, vsi imamo daleč do malice, ne preveč dežja, pa da ni preveč vroče. Vse drugo bomo že sami. Skupaj zmoremo skoraj vse. Pa na zdravje, deda! Še na mnoga leta, da te ne povozi konkurenca iz Amerike! ▣

Zahvala

Ob izgubi našega dragega očeta, tasta, dedija in pradedija

Stanislava Kokota

iz Zgornje Hajdine 37, upokojenca Taluma,

se iskreno zahvaljujemo sindikatu Skei v Talumu za darovano cvetje in odigrano žalostinko. Hvala tudi

vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti ter darovali cvetje in sveče.

Žena Ivanka, sinova Stanko in Franci in hčerka Marjana

KRIŽANKA

Slovarček: JAILA – gorovje na jugu Krima, JOL – niz. nogometaš in trener (Martin), KANGRGA – hrvaški filozof (Milan), ORS – španski filozof (Eugenio), REPAREC – kraj v Šavrinskih brdih na Primorskem, SMILE – slovenska znamka piva, TONLE – jezero v Kambodži, VAC – mesto na Madžarskem

							ALUMINIJ	KRAJ V ŠAVRINSKIH BRDIH NA PRIMORSKEM	KRILATI DEČEK	STARO PERZIJSKI KRALJ	GLAVNA SESTAVINA MAŠČOB	MODRA MISEL: LAO CE	ANJA ZAVADLAV	PREHOD POD CESTO	VRH NAD SOLČAVO	TORI AMOS
							NAZADOVANJE (STAR.)									
FRANCOSKI PISATELJ (NANA)																
LETOVIŠČE V ISTRICI								DAVID ŠPILER FRANCOSKI PISATELJ FRANCE		KRAJ NAD VIPAVO						
ANJA RUPEL																
TEK DO JEDI								KDOR GOVORI IKAVŠČINO MAJHNA ČOKOLADA								
								FEVDALNI PLEMİČ, FEVDNIK MIRAN RUDAN								
SESTAVIL: JANKO ŠEGULA	KRŠČANSKI ZAKRAMENT	TEŽNJA PO POKRAJINSKI SAMOUPRAVI	EVA LONGYKA	SMUČKE	MESTO NA MADŽARSKEM PRIPADNIK TADŽIKOV			ŠAHOVSKA FIGURA MAKEDONSKI PESNIK RACIN			PISMENI ODGOVOR NA PROŠNJO, ODPIS	PROTITELO ZA SERUMSKI GLOBULIN	RT NA JUGU ŠPANJE			
ELEKTRIN BRAT V GRŠKI MITOLOGIJI								VELIK MORSKI PTIČ V FONETIKI VRSTA SOGLASNIKA								
BAVH										UKRAJINSKA ROKO-METAŠICA JACENKO						
ŽIVO SREBRO			PRI RIMLJANIH 13. ALI 15. DAN V MESECU VRSTA GLODAVCEV					HUMORISTKA PUTRIH ZELENICE V PUŠCAVI		VELIKO NASELJE RADJ						
ZA POLTON ZVIŠANI TON A				VODEN, SHOJEN SNEG, PLUNDRA						KATARINA ILJEV KITAJSKI NOBELOVEC XINGJIAN			MESTO V BELGIJI, TUDI ATH			
NIZOZEMSKI NOGOMETAŠ IN TRENER (MARTIN)				REKA V SRBIJI, PRITOK MORAVE				HRVAŠKI FILOZOF (MILAN) DIRKAČ SCHUMACHER (MLAJŠI)								
AVSTRIJSKA METALKA KROGLE SCHAFFER				GOROVJE V BOSNI IN HERCEGOVINI ALENKA ARKO					GOROVJE NA JUGU KRIMA HINKO KOŠAK							
ŽIVALSKA USTNICA					SOPROGA JEZERO V KAMBODŽI				HROPENJE (ZASTAR.) STARO IME ZA DUŠIK							
SOLI OLJNE KISLINE								PODLOŽNIŠKO DELO POGOVORNI IZRAZ ZA LSD			TOMAŽ BRATOŽ SKEPSA, NEZAUPANJE		SPODNJI ODSEK ŽRELA			
ALUMINIJ	IZTOK MLAKAR ŠPANSKI FILOZOF (EUGENIO)			OČE (STAR.) PRODIŠČE, SIPEC				FRANCI ZAVRL OREL V NEMŠKIH GRBIH		ZORAN DRAGIČ SLOVENSKI PESNIK (MATEJ)		UMBERTO GIORDANO ŠVEDSKO IME ZA MESTO TURKU				
POLJŠČINE ZA ČEZ ZIMO									OBUTEV (REDKO) VOJKO ČELIGOJ							
REŠILEC																
SLOVENSKA ZNAMKA PIVA						HITRO PREMikanje, DIR							Obrnova, popravilo			

Revital

Vrtnarstvo Revital vas tudi v prihodnjem letu vabi v svojo prodajalno.
Ponudili vam bomo kjer različne vrste lončnic in okrasnega cvetja,
veliko izbiro sadik zelenjave in darilne pakete s konopljinim in lanenim oljem.

Želimo vam prijetne praznike!

